Rigas Awiſe

Redakzijas un ekſpedizijas adreſe Rigâ, Maſâ Grehzineeku eelâ Nr. 2.
Redakzijas un ekſpedizijas telefons Nr. 549.
Awiſe iſnahk katru deenu, iſnemot ſwehtdeenas un ſwehtku deenas.
Sludinajumi makſâ: par ſihku rakſtu rindinu pehz tekſta 10 kap., preekſchpuſê 30 kap.

Pirmais gads.

Makſà ar peeſuhtiſchanu:
par 1 gadu 5 rbl. 50 kap.
„ 1/2 „ 2 „ 80 „
„ 1/4 „ 1 „ 50 „
„ 1 mehneſi — „ 80 „

Bez peeſuhtiſchanas:
par 1 gadu 4 rbl. — kap.
„ 1/2 „ 2 „ — „
„ 1/4 „ 1 „ — „
„ 1 mehneſi — „ 40 „

№ 80. Treſchdeen, 16. (29.) oktobrî. 1902.

Uſ reformazijas ſwehtkeem.

Pariht, peektdeen, 18. oktobrî, ewang.-luteranu draudſe pa Baltijas gubernam un pa wiſu plaſcho Kreewiju ſwinês tizibas atjaunoſchanas jeb reformazijas ſwehtkus.

Pa wiſàm, daudſ weetàs pat krahſchni greſnotàm un apgaiſmotàm ewang.-luteranu baſnizàm ſchat deenâ notura deewkalpoſchanu, kura tapat daudſ weetàs top puſchkota ar garigàm kora dſeeſmam. Iſſkaidrojumi par Martina Lutera leelo reformazijas darbu top paſneegti no kanzelem un weetu weetam pee wakara baſnizàs notura ari behrnu deewkalpoſchanu, kur tad ari behrneem top paſkaidroti reformazijas notikumi. Daudſ zitàs draudſês ſchat deenâ top konfirmeti jeb eeſwehtiti jaunekli. Pa daudſ ſkolam pilſehtàs, bet it ihpaſchi uſ laukeem, behrnus ihpaſchi ſapulzina kopâ un wineem laſa preekſchâ par ſcho ſwehtku noſihmi ewang.-luteranu draudſê.

Reformazija zehlàs no zenſchanàs pehz kriſtigàs draudſes augſtakàm mantam, — pehz brihwas apſinas un pahrleezibas. Kahdâ rakſtâ „Keiſara Majeſtatei un Wahzu kriſtigai muiſchneezibai“ Martinſch Luters runâ par trihskahrtigeem muhreem, ar kureem toreiſejâ katolu baſniza bijuſe noſeetinajuſês pret brihwo apſinu un pahrleezibu. Sawâ rakſtâ „Kriſtigàs draudſes Babeles zeetumneeziba“ Luters tikpat ſihwi, bet ari gaiſchi un ſkaidri rahda, kâ katolu baſniza garigâ ſinâ kalpinajuſe wiſus zilweku prahtus. Gan wehlak reformatori un winu pehztetſchi daſchâ ſinâ atſtahjuſchi ſcho reformazijas pirmo pamatu, bet tas newar maſinat winas pirmâ laika leelo noſihmi, newar maſinat to ſimpatiju, ar kahdu wiſi gaiſmas un garigàs brihwibas draugi apſweizina reformazijas ſahkuma peeminas deenu.

Reformazija ahtri atnahza uſ Baltijas peekraſti. Rigâ ta eeſahkàs jau 1522. gadâ. „Eſmu dabujis ſinat,“ tà Luters ſawâ pirmajâ wehſtulê Rigas pilſehtai rakſtija, „ka jaunee reformazijas darbi ari pee Jums atraduſchi labu atſkanu. Tà tad dſenatees tahlak uſ wairak gaiſmu un pateeſibu; neleekatees no nekahdeem pretineekeem maldinat.“

Lai te peeminam ari toreiſejo un tagadejo Widſemes eemihtneeku leelako daļu — Latweeſchus, un apluhkojam, kahdu dalibu tee nehmuſchi pee jaunàs kuſtibas. Leelakâ tautas daļa toreiſ bij dſimtsbuhſchanâ noſpeeſti ſemneeki. Tee paſchi no ſewis neka newareja teikt nedſ par, nedſ pret reformaziju. Ari garigais attihſtibas ſtahwoklis nebija tahds, ka tee buhtu warejuſchi apſwehrt jaunàs mahzibas labumus un pareiſibu. Kad dſimtskungi reformaziju bija peenehmuſchi, tad ari winu dſimtslaudis — Latweeſchi tapa lihdſi ſkaititi par Lutera tizigeem. No garigeem labumeem tee maſ ko baudija; jaunee mahzitaji teem maſ bija ſaprotami. Par ſkolam wehl toreiſ maſ tapa gahdats, lai gan 1553. gadâ, kâ Einhorns ſtahſta, tſchakli no ſemneekeem, t. i. Latweeſcheem, peedſinuſchi „ſkolas naudu“. Tomehr newar leegt, ka ari ſchat ſinâ wiſs pamaſam ween ſahka groſitees uſ labu. Daſchàs muiſchàs wehlak deewwahrdi tapuſchi notureti Latweeſchu walodâ, un no ahrſemem atſauktee mahzitaji tapa ſkubinati, mahzitees weetejo walodu. Wiſeem par preekſchſihmi ſchat ſinâ bija pate Riga. Jekaba baſnizâ notureja deewwahrdus ari Latweeſchu walodâ, un Latweeſchu draudſes mahzitajs Nikolajs Ramms pahrtulkoja deſmit bauſchlus — 1530. gadâ. Schis darbs uſſkatams par wiswezako Latweeſchu literaturâ. Mahzitaja Ramma preekſchſihmei ſekoja wina amata beedrs Jahnis Ecks, 1535. gadâ pahrtulkodams Zakarijas ſlawas dſeeſmu. Ari Rigas pirmais, leelakais reformators Andrejs Knöpkens ruhpejees par Latweeſcheem, gahdadams, ka tee dabutu ſawas dſeeſmas; winſch pats ſazerejis paſihſtamo dſeeſmu „Kungs Kriſtus, kas neſahzis“. Tà pamaſam ween ſahka zaur reformaziju iſplatitees gara gaiſma ari pee Latweeſcheem.

Kà jau augſchâ dſirdejàm, pariht, peekdeen, pa wiſàm ewang.-luteranu baſnizàm ſwinês ſchos tik eewehrojamos reformazijas ſwehtkus; bet tur ari laſîs labprahtigas dahwanas preekſch kahdas beedribas, kura Lutera ſkaidro mahzibu pa ewang.-draudſem weizina. Schi beedriba ſauzas „Kreewijas ewang.-luteranu draudſchu palihdſibas kaſe“. Schi kaſe truhzigàs weetàs Baltijâ un tahlajâ Kreewijâ palihdſ uſturet mahzitajus un ſkolotajus; ruhpejas par baſnizu, luhgſchanas namu un ſkolu zelſchanu un uſlaboſchanu; apgahdâ wiſadas zitas baſnizas wajadſibas un ſkolàs pabalſta tizibas mahzibu, paſneedſ mahzibas lihdſeklus, kur tas wajadſigs; ſuhta mahzitajus pa tahlàm weetam iſſchkirtus ewang.-luteranu draudſes lozeklus apgahdat garigàs wajadſibàs u. t. t. Tahdâ darbibâ ſchi palihdſibas kaſe teeſcham pelna muhſu leelako ſimpatiju un pabalſtu. Lai tapehz uſ ſcheem ſwehtkeem winas noluhkeem bagatigi paſneedſam muhſu mihleſtibas dahwanas.

K.

Semkopibas ſkolu projekts.

Zehſu aprinka ſemkopibas wajadſibu komitejas ſapulzê Raunas Semkop. beedr. preekſchneeks, mahzitajs A. Jendes kgs. kà neſen atpakal ſinojàm, aiſrahdija uſ to, ka ir nepeezeeſchama wajadſiba dibinat ſemkopibas ſkolas preekſch ſemneeku ſaimneezibam — ſkolas, kurâs nahkamos ſaimneekus teoretiſki un praktiſki ſagatawotu uſ winu darbu un kur lai mahzitu ſaimneekot tahdas ſaimneezibas, kahdas teem wehlak wadamas, kà ari rihkotees ar teem lihdſekleem, kahdi teem ſaſneedſammi. Sawu preekſchlikumu plaſchaki aprahdijis, mahz. A. Jendes kgs proponeja: luhgt waldibu, lai ta daſchas draudſes ſkolas pahrwehrſtu par ſemkopibas ſkolam preekſch ſemneeku ſaimneezibam. Komiteja ſcho preekſchlikumu uſnehma ſimpatiſki un uſdewa Raunas Semkopibas beedribas preekſchneekam par to preekſch protokola eeſneegt ſihkaki iſſtrahdatu programmu. Mahzitajs A. Jendes kgs, kà mums ſino, uſ to eſot komitejai eeſneedſis apmehram ſchahdu iſſkaidrojumu un preekſchlikumu:

Kad ſemkopibas ſkolu wajadſiba preekſch ſemneeku wajadſibam eepreekſch motiweta un uſ to aiſrahdits, ka tahdu ſkolu truhkums wiſpahrigi ſajuſts un daſchadâs ſemkopju ſapulzês jau daudſkahrtigi pahrſpreeſts, bet tikai lihdſeklu truhkuma dehl nebijis lihdſ ſchim eeſpehjams minetàs ſkolas dibinat, tad par draudſes ſkolu pahrwehrſchanu ſemkopibas ſkolàs ſazits: Tà ka draudſem ir ihpaſchuma teeſibas pee draudſes ſkolam un tàs neween uſtur ſkolas ehkas, bet ari algo ſkolotajus, tad ari eepreekſch janokahrto iklab ſchis teeſibas, kà ari uſturas jautajums. Lai to panahktu, mahz. A. Jendes kgs proponê: lai peenahzigàs eeſtahdes reſp. komitejas no wiſeem konwenteem eepraſitu atbildes uſ ſekoſcheem jautajumeem:

1) Waj konwents — ja waldiba uſ to dod atļauju — ir meerâ, ſawu draudſes ſkolu pahrwehrſt par ſemkopibas ſkolu?

2) Kahdas ehkas konwents dod ſemkopibas ſkolai leetoſchanâ?

3) Waj konwents ari turpmak uſnemas ſcho ehku uſtureſchanu?

4) Zik un kahdu ſemi konwents atwehl leetoſchanâ?

5) Waj konwents grib ſemkopibas ſkolai brihwprahtigi ſneegt naudas pabalſtu un zik leelu?

Ja konwenti uſ pirmo punktu atbild ar ja, tad teeſibas jautajums buhtu nokahrtots.

Tai gadijumâ, ja konwenti ir meerâ, ſawu draudſes ſkolu pahrwehrſt ſemkopibas ſkolâ, bet no winu atbildem uſ pahrejeem jautajumeem (2—6) buhtu redſams, ka wehl truhktu lihdſeklu ſchas ſkolu eerihkoſchanai un tahlakai uſtureſchanai — tai gadijumâ buhtu eeteizams uſlikt ſchim noluhkam par labu wiſpahreju ſemes nodokli apm. 3—5 kap. no daldera, zaur ko no Zehſu aprinka ween par gadu eenahktu apm. 6—9000 rbl. Ar to, peeſkaitot wehl klaht ſkolas naudas, pilnigi peetiktu mineto ſemkopibas ſkolu eerihkoſchanai un uſtureſchanai.

Eewehrojot to, ka ſchahdas ſkolas weizinatu ſemkopibu un tà eewehrojami pawairotu ſaimneezibas eenehmumus, eeteiktais ſemes nodoklis — 3—5 kap. no daldera jeb 50—250 kap. no katras mahjas — nebuhtu jauna apkrauſchana ar naſtam, bet taiſni naſtu atweeglinajums. Ari leelgruntneekeem tahdas ſkolas atneſtu eewehrojamus labumus: tee dabutu mahzitus un kreetnus darba ſpehkus ſawòs pagaſtòs un paſchu ſaimneezibâ.

Tadehl mahzitajs A. Jendes kgs — ja konwenti, ſewiſchki uſ 1. un 4. jautajumu, ar ja atbildetu — proponê: luhgt waldibu, lai ta katrâ aprinkî apmehram 2—3 draudſes ſkolas pahrwehrſtu par ſemkopibas ſkolam preekſch ſemneeku ſaimneezibam un, ja wajadſiba, ſcho ſkolu uſtureſchanai par labu uſliktu wiſpahrigu ſemes nodokli ar apm. 3—5 kap. no daldera.

Aprinku laukſaimneezibas wajadſibu komitejam,

kà „Rig. Rundſch.“ rakſta, eſot uſdots, ſawu darbibu beigt lihdſ nowembram un tad par ſaweem panahkumeem paſinot tuhdal gubernas komitejai, lai ta nowembrî waretu uſſahkt ſawas ſehdes. Gubernu komitejas, kà ſinams, atradiſees weetejo gubernatoru wadibâ. Pee Widſemes gubernas komitejas ſehdem nemſchot dalibu no waldibas perſonam: bez gubernatora wehl wizegubernators, ihſtens walſtspadomneeks Neklidows, Baltijas domenu waldes pahrwalditajs, ihſtens walſtspadomneeks kņaſs Meſchtſcherſkis, wina beedrs walſtspadomneeks Dawidows, kameralpalatas pahrwalditajs, ihſtens walſtspadomneeks, Waſiljews un ſemneeku leetu kommiſijas paſtahwigais lozeklis, ihſtens walſtspadomneeks Jakobi. No Latweeſchu ſemkopibas beedribam minetais laikrakſts min kà gubernas komitejas lozekli tikai K. Rundſinu no Smiltenes ſemkopibas beedribas; tad Nowizki (no praktiſkàs biſchkopibas beedribas Rigâ) un Fr. Laſsmani (no Kaiſariſkàs Dabrſkopibas beedribas Rigas Nodaļas), beidſot peeſihmejot:

„Wajadſibas gadijumâ pee ſehdem uſaizinaſchot nemt dalibu ari ſihko laukſaimneezibas beedribu repreſentantus.“

Pehdejo teikumu mehs labgi neiſprotam; leekas, ka awiſe nebuhs ſawu ſinu ſmehluſe no deeſgan droſcha awota.

Wiſaugſtaki apſtiprinatajâ reſkriptâ, zaur kuru ſch. g. martâ tika eezeltas aprinku un gubernu laukſaimneezibas wajadſibu komitejas, ſkaidreem wahrdeem teikts, ka Baltijas gubernu komiteju lozekli ir: bez gubernatora, kà wadîtaja, un ziteem waldibas eerehdneem un muiſchneezibas preekſchſtahwjeem — ari ſemkopibas beedribu preekſchneeki (предсѣдатели сельско-хозяйственныхъ обществъ). Likums, atlaudams laukſaimneezibas beedribu preekſchneekeem dalibu pee gubernas komitejas darbeem, nedara nekahdas ſtarpibas ſtarp leel-laukſaimneezibas un ſihk-laukſaimneezibas beedribam. Wiſu winu preekſchneekeem ir dotas weenadas teeſibas.

Konwerſazijas wahrdnizas leetâ

Sinibu Kommiſijas preekſchneezibai wakar bij ſehde, kas nodarbojàs ar iſdewumu jautajumu. Preekſchneeziba, nodomadama iſdot wahrdnizu triju ſehjumu beeſu, ar apmehram 700 drukas loksnem, un drukat to 1000 eksemplaròs, ſaſtahdija ſchahdu iſdewumu aprehkinu:

1)	Par burtu ſalikumu	4000	rublu
2)	Par papiri	4200	„
3)	Par druku	1200	„
4)	Par broſcheſchanu (katru eksemplaru 70 burtnizâs)	900	„
5)	Par wahkeem	1050	„
6)	Par iluſtrazijam ..	3000	„
7)	Par korekturu ...	2000	„

Feletons.

Artſchibalds Malmeſons.

Amerikanu rakſtneeka J. Hahtorna (Hawthorne) romans. Tulkojis M. S.

Pirmà nodala.

Artſchibalds Malmeſons bija ſera Kleranſa Betta Malmeſona otrais dehls Seſekſas grafiſtê. Winſch bija eewehrojams zaur to, ka peedſima 1800. gada februara 29. deenâ. Wina par diwi gadi wezakais brahlis nomira agrak par winu. Pehz Artſchibalda Malmeſoneem wairs dehli nepeedſima, bet tikai tſchetras meitas, no kuràm diwas nomira wehl pawiſam maſinas, turpretim otras diwas uſauga un apprezejàs. Tatſchu tà ka tàs ar muhſu ſtahſtu neſtahw nekahdâ ſakarâ, tad tàs turpmak ari wairs neminêſim.

Kà jau gimenes wahrds norahda, Malmeſoni bija Frantſchu dſimuma un zehlàs no hugenoteem*). Gluſchi tapat kà pee daſchàm zitàm Frantſchu eezelotaju gimenem, tà ari Malmeſonu gimenes wahrdu pehz daſcheem augumeem iſrunâ warmahzigi ſagroſija un ſaihſinaja par „Melmſeju“.

Aiſ kahda eemeſla Franzijas keiſareenes Schoſefinas pili ſauz tai paſchâ wahrdâ, man naw ſinams, tatſchu droſchi peenemams, ka Seſekſas grafiſtes Malmeſoneem uſ to ir pirmà teeſiba. Winu muiſchas atradàs taiſni pee robeſchas ſtarp Seſekſas un Kentas grafiſtem. Abas, wineem wiſtuwakàs kaiminu muiſchas tolaik, kad muhſu ſtahſts noteek, peedereja wirſneekam Betldaunam un muiſchneekam Ritſchardam Pennrojalam, kura tehws, lords Joſems, ſlawenajam Fakſam weenâ weenigâ naktî ſpehlê nowlaneja dewindeſmit tuhkſtoſchi mahrzinas ſterlinu. Schis trihs gimenes, no karala Georga (Dſchordſcha) III. waldibas ſahkuma laika, ſtahweja ſawâ ſtarpâ draudſigâ ſakarâ.

Sèrs Kleranſs bija ar Ritſcharda tehwu kopâ ſehdejis parlamentâ — (wini abi peedereja pee wiggu partijas*), — un kaut gan wirſneeks Betldauns bija torijs**), tomehr ſchis apſtaklis winu draudſibu netrauzeja; pawiſam otradi, politiſko uſſkatu ſtarpiba wakaròs, kad wini bija pahrnahkuſchi no nogurdinoſchàm lapſu medibàm un uſzihtigi tukſchoja wihna pudeli, winu ſarunas darija wehl jo dſihwakas un omuligakas.

Ritſchards bija daudſ jaunaks par ſaweem abeem beedreem. Artſchibaldam peedſimſtot, winſch bija daſchus gadus pahri par diwdeſmiteem, tatſchu jau tik apdomigs, meerigs un paſchapſinigs wihrs, ka, ne-eewehrojot ſawu jaunibu, par wineem abeem, tà ſakot, garigâ ſinâ eeguwa pahrſwaru. 1801. gadâ winſch apprezeja Dſchehnu Malmeſon ſaunkundſi, Kleranſa mahſu, kura par winu gan bija peezpadſmit gadus wezaka, tak par to winam puhrâ atneſa lihdſi peezdeſmit tuhkſtoſch mahrzinas ſterlinu.

Pennrojala kundſe mums japeemin tikai weenâ ſinâ; ſeptinus gadus pehz kahſam wina pilnigi ſaudeja atminas ſpehju un bija no ta laika uſſkatama par plahnprahti. Daſchus gadus wehlak wina kahdâ azumirklî, kur nebija tikuſe peenahzigi uſraudſita, laikam gan zaur paſchas wainu, noſlihka ſawa parka dihkî. Winu apbedija ar leelu krahſchnumu, tikai, deemſchehl, neweens winas nahwi nenoſchehloja. Behrnu winai nebija.

Waj nu nabaga wezâ Dſchehna bija bijuſe pirmais Malmeſonu gimenes lozeklis, pee kura bija parahdijuſchàs gara wahjibas ſihmes? Gimenê paſtahweja kahds wezs noſtahſts, ka pirmà eenahzeja dehls noſlehdſis ar paſchu nelabo lihgumu, kura ſaturs bijis ſchahds: winſch (ſers Malmeſons) warot peedſihwot ſimtutſchetrdeſmit gadus leelu wezumu, ja pabodas dihwainajam noteikumam, ka ir ar meeru weenus ſeptinus gadus dſihwot, otrus ſeptinus gadus turpretim pawadit, tà ſazit, gulot, kà daſchi kuſtoni ſeemas megâ. Kà algu par ſcho ſawado teeſibu ſahtans, kà tas jau ſaprotams pats par ſewi, bij iſkaulejees ſera Malmeſona dwehſeli.

Ka wiſa ſchi leeta beigàs iſgroſijuſês, tas, kà jau arweenu ſchahdòs gadijumòs, palizis neſinams un neiſſchkirts. Waj godajamais Malmeſona kungs teeſcham ari bija ſaſneedſis tſchetrpadſmito gadu deſmitu? Un waj winſch pa ſcho garo laiku bija kluwis tik aſprahtigs, ka beigàs bija ſinajis — kâ tas gandrihſ arweenu mehdſ buht — apſolitàs algas ſinâ welnu peekrahpt? Noſtahſts par to newehſta neneeka, tikai weena leeta wezajàs gimenes papiròs mineta wairak lahgu, proti, ka ſers Juſtéſs Malmeſons mahzejis pehz ſirds patikas wiſu kauſchu azu preekſchâ paſuſt bez pehdam. Kà leekas, tad ſcho noderigo ihpaſchibu no wina zaur eedſimtibu bija mantojuſchi daſchi wina pehrnahzeji, jo gimenes papiròs atrodas kahds leezineeku parakſteem apſtiprinats noſtahſts par kahdu neiſprotamu atgadijumu. Weens no Malmeſonu gimenes lozekleem, kas bijis peedalijees pee kahdas ſaſwehreſtibas pret waldneeku, pehz ſaſwehreſtibas atklahſchanas, wajats, peepeſchi paſudis kahdâ pils iſtabâ uſ rihta puſi, no kuras kaut kâ iſſprukt nebijis eeſpehjams, jo weenigàs eejas durwis bijuſchas apſtahtas no uhſitajeem. Tahlak gimenes kronika ſtahſta, ka ſchi paſuſchana nebijuſe, tà ſakot, galiga. Tik brihniſchkigâ kahrtâ paſuduſchais treſchâ deenâ atkal parahdijees, un proti, taiſni tai paſchâ weetâ, kur toreiſ ſawu guhſtitaju azu preekſchâ paſudis. Eeſahkumâ iſbedetee pils eedſihwotaji winu notureſuſchi par garu un no wina behguſchi, tatſchu winſch to pawiſam ne-eewehrojis, droſcheem ſoleem dewees uſ ehdamiſtabu, atradis tur gabalu aukſtas wehrſcha galas un ſahzis to tik kahri ehſt, ka wairs nebijis ko ſchaubitees, ka ehdejs teeſcham zilweks, kam meeſa un aſinis. Tagad par kunga eeraſchanos ſazehluſchees leeli preeki, tatſchu noſlehpums par wina neiſprotamo paſuſchanu palizis neiſſkaidrots.

Par Artſchibaldu runajot jaſaka, ka winu ta pirmajòs behrnibas gadòs drihſak atſtahja ne-eewehrotu, nekà iſlutinaja. Winſch bija kluſs, ne wiſai atjautigs behrns, kas reti kad brehza; ſtundam winſch nodarbojàs ar weenu un to paſchu rotalas leetinu, nebuht ar to nerotaladamees, tikai tureja to tihri kâ neapſinadamees rokâ waj ſtarp zekeem. Tikai ihſti wehlu winſch eemanijàs eet un runat. Iſlikàs gluſchi tà, it kà winſch buhtu nonehmees dſihwot ſaſkanâ ar ſawu dſimſchanas deenu, proti, tſchetrreiſ gauſak nekà ziti zilweki. Bija tikai diwas leetas, kuràs winſch parahdija eewehrojamu ſpehju, proti ehdſchanâ un guleſchanâ. Nekad winſch nelikàs eſam pilnigi nomodâ, waj pilnigi paeedis. Tà tad ari, kâ tas jau bija ſagaidams, winſch kluwa kreetni ween tukls un ſeptitâ gadâ bija ſeptinas mahrzinas ſmagaks par ſawu diwi gadus wezako brahli Edwardu.

Ne-eewehrojot Artſchibalda kuhtro, weenaldſigo dabu, wina prahts tomehr likàs neſomees un peekeramees daſchàm leetam, kaut ari ſchi wina intereſe preekſch tàm nebija nekahda ſewiſchki leelà. Wiſwairak winſch mihleja kahdu raibu kakenu, kuru tam reiſ bija dahwinajuſchi, tuhlin pehz ſchi kakena — weenu no ſawàm maſajàm mahſam, un tad — gandrihſ neiſprotami — jo leelâ mehrâ peekehràs godajamam Ritſchardam Pennrojala kungam, kaut gan ſchis nekahdâ ſinâ nebija puhlejees eeguht wina labpatikſchanu. Bez tam Artſchibalds bija eewehrojams kâ ſawu paraſto dſihwojamo telpu zeenitajs. Wiſomuligaks winſch, kà likàs, arweenu jutàs behrnu iſtabâ, kur guleja un pawiſam apbrihnojamâ kahrtâ arweenu iſrahdija preteſtibu, tiklihdſ winu neſa ſinajamâ iſtabâ pils rihta puſê, kur wina ſenzis tik neiſprotami bija paſudis un kura tadehl ſtahweja launâ ſlawâ. Bez tam ſchis maſais ſawadneeks iſturejàs ſewiſchki naidigi pret Ketiju Betldaun, wirſneeka weenigo meitu, kas bija druſku jaunaka par Artſchibaldu. Schis naids bija jo neiſprotamaks tadehl, ka ſchi meitene bija loti mihla un patihkama. Ja winam ar to bij japaleek kopâ, winſch tuhlin ſahka raudat un nebija nekà apmeerinams.

Ja winſch buhtu bijis weenkahrſchu kauſchu behrns, winu wiſi atſihtu par garâ nabagu, tak tà ka winſch bija barona dehls, tad winu uſſkatija par „maſu ſawadneeku“. Tatſchu kahdſchas wezàs ſeewas bija drihſ ween iſſinajuſchas, ka winſch eſot „apburts“, un tà tad ſtahwot n ſlehpumainâ ſakarâ ar launeem gareem, kadehl eſot loti bailiga leeta, ja winſch kahdam peekerotees waj to eenihſtot. Schis domas wehl jo wairak apſtiprinaja raibâ kakena wiſai agrà un traģiſkà nahwe. Tas eekluwa lamatàs un ſchini noſchehlojamâ ſtahwoklî to kahds aſtas ſunis nokoda. Schis behdigais atgadijums notika 1807. gada janwara mehneſî un atſtahja maſajam Artſchibaldam pawiſam ſawadu eeſpaidu; winſch ſawas ſchehlabas neiſrahdija wis raudadams, kà ziti behrni, bet daudſ nopeetnakâ kahrtâ: winſch pa audeja ſawu labo ehſtgribu.

Pats eewehrojamakais pee ſchi notikuma bija tas, ka, lai gan winam par wina eemihletà kakena nahwi neweens neka nebija teizis, — winſch tomehr ta likteni uſmineja, uſmineja pat to, kahdâ kahrtâ tas bija dabujis galu. Te nu winſch jo karſti wehlejàs kakenu wehlreiſ redſet, tatſchu ſchi wina wehleſchanàs nebija iſpildama, jo kakens jau bija norakts kahdâ tumſchâ kaktâ, dahrſa dibenâ. To dabujis ſinat, „ſawadais“ puiſens peezehlàs kahjàs un nekawejot dewàs no behrnu iſtabas pa koridoru projam, pa trepem ſemê, tad preekſchna-

*) Hugenoti — tizibas reformatora Kalwina peekriteji Franzijâ XVI. un XVII. gadu ſimtenî.

*) Wiggi — palama Angļu brihwprahtigo partijai, noſihmê tikdaudſ kà „ſkahba peena ehdeji“.

**) Toriji — karala partijas peekriteji, „Jru laupitaji.“

8) Par rakstneeku honoraru (skaitot no 2 lihds 3 kap. par rindu) . . . . 12,000 rbl.
9) Par techniskā waditaja algu . . . . 3000 „
10) Par pasta-porto un sihkumeem . . . . . . 500 „

31,850 rbl.

Pehz daschu isdewumu saihsinaschanas beidsot weenojās, ka isdewumu summa janosaka us 30,000 rbl.

Eewehrojot to, ka daschus gadus atpakal Drawneeka kunga isdewumā isnahkuschi Latweeschu konwersazijas wahrdnizas burti A lihds J, iszehlās jautajums, waj eesahkt darbu ar burtu K, tā ka Sinibu Kommisijas isdewums waretu beret par Drawneeka wahrdnizas turpinajumu, jeb waj eet pee pilnigi jaunas wahrdnizas isdoschanas, sahkot ar burtu A. Pehz leetas pahrrunaschanas sapulze weenbalsigi nahza pee spreeduma, isdot pilnigi jaunu wahrdnizu, sahkot ar burtu A. Galwenee motiwi us tam bij schahdi: 1) Drawneeka wahrdniza sneedsas lihds 13 gadeem atpakal un tadehl daschā sinā nowezojusēs un nepilniga. 2) Sahkot isdoschanu ar burtu A, darbs eesahkumā buhtu weeglaks, jo waretu isleetot Drawneeka jau isdotās burtnizas (saprotams, pehz salihguma ar schi isdewuma ihpaschneekeem); 3) Leelakai gaidamai lasitaju dakai, jaunajai paaudsei, Drawneeka wahrdniza mas pasihstama. 4) Sahkot darbu, kas isskatitos kā wezās wahrdnizas turpinajums, waretu iszeltees domas, ka burti A lihds J no Sinibu Kommisijas nekad netiks isdoti, un tas waretu masinat publikas simpatijas pret wisu wahrdnizas projektu.

Preekschneeziba atrada, ka preeksch sagatawoschanas darbeem buhschot wajadsigs apmehram gada, tā ka jaunās wahrdnizas isdoschanu wareschot sahkt tik 1904. gadā. Nodomats tad isdot ik mehnesi pa burtnizai (pehdejo buhs ap 70), tā ka wisa darbs wilktos 6 gadus.

Preeksch wajadsigās naudas eegahdaschanas tika atsihts par derigu isleetot schahdus lihdsekļus:

1) subskripzija, 2) aboneschana, 3) usaizinajumi pee daschadām beedribam un eestahdem, 4) aisnehmuma isrihkoschana.

Preeksch lihdsekleem Sinibu Kommisijai, kā saprotams, buhs wajadsigs Rigas Latweeschu Beedribas *runas wihru* apstiprinajuma.

Eewehrojot augschminetos leelos isdewumus, preekschneeziba atrada, ka par wisām konwersazijas wahrdnizas burtnizam kopā *abonentam* buhtu jamaksā 18 rbl. Tā ka isdoschana wilktos 6 gadi, tad abonentam buhtu jasamaksā pa gadu eepreeksch 3 rubli. *Subskribents*, kas samaksā jau pirms wahrdnizas isnahkschanas wisu summu us reisi, dabon wahrdnizu par 15 rubleem. Katra burtniza atsewischki maksatu 35 kapeikas.

Peektdeen, 25. oktobrī, notiks spreeschana par konwersazijas wahrdnizas redaktoru un techniskā waditaja eezelschanu.

Eekschseme.

No Krimuldas. Swehtdeenas nakti, no 6. us 7. oktobri sch. g., schejeenes Engelartu Pelnu mahjas saimneekam nodega kuhtis, stallis, ratu peeleekamais un gubeni *ar wiseem schai gadā eewahkteem salmeem un pelawam, kā ari labu daļu seena un ahbolina.* Pee tam leesmam *par upuri krita ap 22 lopu*, kā: 10 slauzamas gowis, teli, zuhkas, 2 sirgi, un daudf saimneezibas leetas. Sadeguse mantiba ween top rehkinata 800—1000 rbl. wehrtibā. Nodeguschās ehkas, kuras wisas bija labi apkoptas, apdroschinatas par koti semu zenu, tikai par 300 rbl. weetejā Krimuldas sawstarpejā uguns-apdroschinaschanas beedribā. Tā tad saimneekam schais gruhtōs laikōs saudejumi milsigi. D. Z.

No Tirsas. Swehtdeen, 6. oktobrī, mahzitajs A. Kundsina kgs pee mums notureja plaujas swehtku deewkalposchanu. Tirsas draudse ar Welenas draudsi tahdā kahrtā saweenota, ka mahzitajs pahrmainus tura deewwahrdus weenā un otrā basnizā. Bet pehdejā laikā muhsu mahzitajs notura deewkalposchanu abās basnizās weenā deenā. Tā tas bija ari minetā deenā, no rihta bij deewkalposchana Welenā, un us wakaru pulksten trijōs, Tirsā. Monopols un krogs bija walā, kā jau parasts swehtdeenā, no pulksten 10 rihtā lihds 3 pehz pusd., kas jau ari daschu it labi bij sasildijis lihds deewkalposchanas laikam. Zaur to tad notika, ka basnizā, kad mahzitajs lihds ar wisu draudsi apleezinaja kristigu tizibu, tapa nepatihkamā kahrtā trauzets parastais meers. Kahds peedsehrees zilweks (ap 21 gadu wezs) ar zepuri galwā, speeki rokā, eenahza basnizā. Eenahzejs drihs ween tahdā paschā kahrtibā aisgahja, kā eenahzis, bet turklaht wehl nepeeklahzigus wahrdus runadams. Ahrpusē pee basnizas bij dsirdama dsehraju blausischanās. Dser, bet neapdser prahtu!

Paeglu Karlis.

No Sehjas. Ari sche *ugunsgrehks* dara sawu posta darbu. 24. sept. nodega St. mahju diwas dsihwojamās ehkas, pee kam wezā atradās kopā ar riju sem weena jumta. Ugunij par laupijumu krita ari mineto mahju ihpaschneezes drehbes, trauki, istabas leetas, semkopibas rihki un 30 *puhri isskultu meeschu*. Ari mineto mahju graudneekam sadeguschas drehbes un daschada zita mantiba. Nodeguschās ehkas bija apdroschinatas Sehjas sawstarpejā uguns apdroschinaschanas beedribā. Drihs pehz tam, 27. sept. iszehlās uguns scha pascha pagasta Braisku mahju rijā, kura nodega lihds pamatam. Ehka *nebija* apdroschinata. Abu ugunsgrehku zehloni palikuschi lihds schim nesinami. Apdeguscheem deesgan sahpigs liktenis siteens. — 27. septembrī Rigas I. eezirkna semneeku leetu komisara kungs rewideja schās pagasta waldes darbibu. Daschas personas, pat 3 weetneeku pulka lozekli, bija jau deenu eepreeksch rewisijas eesneeguschi komisara kungam suhdseschanos par weetejo pagasta waldi un rakstwedi, tomehr, kaut gan komisara kungs jo zeeschi pagasta waldes darbibu rewideja, nekahdus sareschgijumus un noseegumus tas neatrada. Pehz pabeigtas rewisijas, kura ilga wisu pehzpusdeenu, suhdsetaji aiszirtās us tuwejo slahpju dsesēs weetu, atspirdsinat saschkuschās duhschas. —S.

Jelgawas Lauksaimneezibas beedriba, kā jau sinots, 20. oktobrī Wahzu Amatneeku beedribas sahlē swinēs sawus parastos ikgada „*Plaujas swehtkus*". Preekschlasijumi schais swehtkōs buhs: wispirms no agronoma J. *Berga* — par preekschsihmigās saimneezibas sekmem un panahkumeem schai gadā; tad no P. *Allunana* — par Jura Allunana laikmetu un Jura Allunana raksteem par lauksaimneezibu (kā sinams, schai deenā, eepreeksch scheem preekschnesumeem buhs Leel-Wirzawā Jurim Allunanam peeminekla atklahschana). Treschais preekschnesums buhs par weenprahtibas praktisko nosihmi lauksaimneeku dsihwē. Taisni plkst. 6 wakarā sahksees Amatneeka beedribas sahlē teatrs. Pehz prologa, ko deklamēs Wahrpas un Puhpol jkdses un A. Eorgla kgs, israhdis L. Fuldas skatu lugu: „Wehrdsene".

Leepajā schogad eesauzamo rekruschu pulkā ir 49 *Schihdi*, kureem, pehz nesen islaistā preekschraksta, pee peerakstischanās jaeesneedz no polizijas puses apleezinatas fotografijas. Bet no minetām 49 personam, kā „Lib. Ztg." stahsta, ne-esot issinatas *ne puse*, kamehr pahrejās wairs Leepajā ne-esot atronamas.

No Olaines. Pagahjuschā nedelā Olainē notika pagasta amatwihru wehleschanas. Neskatotees us stipro pretestibu, amatōs palika tee paschi wezee. Par pagasta wezako jau zeturto lahgu eewehleja Alpa kgu. Tomehr ari pret pehdejo wina beedri taisas zelt eerunas. Pagasta weetneeki tagad rihkojas koti taupigi, pamasinadami amatwihreem algas. Gandrihs wiseem, kas dabū kahdu algu, ta pamasinata par 10 waj 5 rbl. Daschi tikai schaubas, waj pee taupibas war peeskaitit ari to, ka kahdam pagasta preekschneekam tika ismaksata alga par wisu gadu, lai gan winsch pa to laiku bij atzelts no amata un stahweja ismekleschanā. — Jaunais pagasta nams buhs drihsumā gataws un Olaineeki jau rihkojas us wina eeswehtischanu. B—k—.

No Riterschaftes. Salnas parahdas jau arweenu beeschaki, laikam tahlu ar' wairs nebuhs lihds seemai; tatschu daudsās mahjās *wehl labiba laukā*, kura pee tam ari nebija pilnigi nogatawojusēs. Galigi eenahkuschees schogad tikai agree sehjumi, kamehr wehlee bija janoplauj pusgatawi, un tapehz naw nekahds brihnums, ka schogad schehlojas par meegleem graudeem. It sewischki daudz zeetuschi sirni: tee gandrihs wiseem aisgahjuschi bojā. —

No Wezpiles (pee Aisputes). Schejeenes Meiru mahju ihpaschneekam 12. oktobra wakarā aisdedsees labibas schkuhnis (rija), kursch bijis pa dalai wehl pilns ar nekultu labibu. Runā, ka tas esot negehlu darbs. Lihds sadeguse ari seeta kulmaschina. Maschina bijuse apdroschinata, bet labiba ne; pirmā peederejuse zitam. P.

No Zihrawas. Zihrawas leelajōs meschōs esot redseti *wilki*, kuri ari paspehjuschi jau dascham labam nolaupit aitas. Daschs mescha sargs gan esot ismehginajis zehru saglim eelaist swinu bikses, bet neka, pelekitis ir pa schahweenam neperlaischas. Zerams, ka tatschu isdosees no scheem neluhgteem weeseem atswabinatees. Pileneeks.

Wilna. Senats isschkihris sch. g. 7. oktobrī kasazijas zelā, ka *reetumu gubernās Kreewi* pee muischu eepirkschanas *atswabinati no krepostā nodokleem*, ja schās muischas pirktas no ahrsemju Poleem preeksch 14. marta 1887. g. likuma islaischanas.

Peterburga. Godalgoschana. Belostokas 50. kahjneeku pulka weenkahrschajam saldatam Josefom Dsbaukam dahwats Wisaugstaki *Annas ordenis* lihds ar 25 rbl. par waldibai swarigu sinu sadabuschanu.

Odesa. 1,200,000 rbl. leela sahdsiba, Septembra beigās, kā „Od. List." raksta, iszehlees Odesā knaseenes San-Lorenzo dsihwokli ugunsgrehks, kas drihsumā tapis nodsehsts. Ismeklejot israhdijās, ka te isdarita sahdsiba un pehz tam uguns peelikta, lai sahdsibas pehdas nodsehstu. No atlauzteem skapjeem issagta knaseenei skaidra nauda un daschadōs wehrtspapihrōs par 1,200,000 rbl. Sagleem dsen pehdas, bet lihds schim weh weltigi. Tikdauds tikai issinats, ka sagli bewuschees ar sawu laupijumu us Peterburgu.

Tautas apgaismoschanas ministra beedrs, slepenpadomneeks *Lukjanows* peesuhtijis mahzibu apgabaleem zirkularus ar usdewumu, lai sastahditu projektus par widejo mahzibu eestahschu *skolotaju algu paaugstinaschanu*, pee kam wispahrejā paaugstinamā summa nedrihkstot sneegtees pahri 20 prozenteem no tagadejām skolotaju algam.

Senata spreedums zelu leetā. Pehz „Pet. Wed." sinojuma, waldoschais senats nesen isskaidrojis, ka preeksch *Kursemes zeleem*, kas stahw wispahrejā leetoschanā, starp teem ari pagastu zeleem (проселочныя), esot spehkā wispahrejais zelu ustaws.

Jaunās eerehdnu uniformas, par kurām telegramma jau ihsumā sinoja, isstrahdatas sewischkā kommisijā Peterburgā un tapschot eewestas jau dezembrī, kad ministrijas swinēs sawus jubileju swehtkus. Uniformas, ar masām sawadibam kanschu krahsā un pogu weidā, buhschot *wisu resoru eerehdneem weenadas*; usplezschi nahkschot pawisam nost; ischinas apsihmeschot daschadas swaigsnes pee apkakles.

Ahrseme.

Londonas lordmajors.

Jaunais Londonas lordmajors jeb pilsehtas galwa, kursch, kā sinams, ir Schihds, wahrdā *Markus Samuels*, nupat tizis ar wisām goda zeremonijam eewests schinī swarigajā amatā. Pehz tam, kad tas ar leelu pulku pawadonu bij eeradees lordu namā, teesnesis *Fultons* stahdija to formeli pilsehtas domei preekschā, pee tam pehz weza eeraduma, kursch ari tagad wehl pastahw, isstahstidams jaunā lordmajora dsihwes gahjumu un wina nopelnus „*tehwijas*" un walsts labā. Zeenigais Anglu teesnesis turnu pawehstija, ka *Markus Samuels* esot tas wihrs, kas 1886. gadā Japanu isglahbis no bada breesmam, *pahrdodams* us tureeni leelu daudsumu labibas, sewischki rihsu; tahlak *Markus Samuels* sagahdajis Japanai tā saukto pilsehtu aisnehmumu Londonā. Zik leelisku prozentus *Markus Samuels* pee schahdas weikaloschanas pelnijis un waj labibas suhtischanu us Japanu tas usnehmees aif tihras zilweku mihlestibas, waj aif Schihda rebem, par to godatais teesnesis nemineja neka. Jaunā lordmajora nopelnu usskaitischana beidsās ar to, ka runatajs aisrahdija wehl us wina leelisko petrolejas weikalu, kas tam atmetot prahwu pelnu; bes tam Markus Samuels ne masumu nopelnot ari no kahdas kugneezibas beedribas, kur winsch esot kompanjons. Pehz schahdas *Samuela* pelnas sarehkinaschanas, ko godatais teesnesis nosauza par *nopelneem tautas un walsts labā*, lordkanzleris *Halsberis* nodewa jaunajam Londonas wirskungam kehnina apstiprinajumu un pasludinaja to par eezeltu amatā, pee tam wehl aisrahdidams, ka tahds wihrs, kā *Markus Samuels*, ar pilnu teesibu dehwejams par *wisas Anglijas lepnumu*. Pehz notikuschās zeremonijas lordu namā swanits wisās basnizās ar pulksteneem, un lordi, teesneschi un ziti augsti Londonas pilsehtas amata wihri, gehrbuschees garōs, purpursarkanōs sihda mehtelōs, garā rindā dewuschees us Westminsteras katedrali, kur notikuse swiniga deewkalposchana. Ari protestantu un katolu basnizās noturetas pateizibas deewkalposchanas. Ko Schihdi sinagogā pa tam darijuschi, neteek wehstits; bet jadomā, ka behdajuschees tee gan nebuhs.

Tschemberlens grib zelot.

Telegrafs wehstijis, un ari Londonas awises apstiprina, ka Anglijas koloniju ministrs *Tschemberlens* nodomajis zelot us Deenwid Afriku. Zelojuma usfahkschana nolikta us nowembra mehnesi. Tschemberlens apmekleschot Kapkoloniju, Natalu, Oranji un Transwalu, un palikschot Deenwid-Afrikā lihds nahkamam pawasarim. Winsch gribot stahtees teeschā sakarā ar wisu kahrtu un abeju tautibu aisstahwjeem, dsirdet tik weenu, kā otru domas un wehleschanās, lai tad pats redsetu un sinatu, kahda politika ihsti usfahkama. Angli par schahdu Tschemberlena nodomu koti preezigi. Wisas wina awises tanis domās, ka zelojums ne-palikschot bes labām sekmem. Esot sagaidams, ka tahdā kahrtā peeweenoto koloniju zeescha peesleeschanās pee Anglijas jau drihsā laikā sagaidama. Tomehr Tschemberlenam tuwu stahwoschās awises naw ari bes baischam; jo tā ka winsch pee Buhreem koti eenihsts, tad wina zelojums ne-esot gluschi bes breesmam. Lai gan Buhri ir koti deewbijiga tauta, kas pee besdeewigeem darbeem nekad nekeras, tomehr waretu gan notikt, ka redsot sawā semē un wisā tuwumā to wihru, pehz kura gribas un pawehles tikuschas nobendetas 20 tuhkstoschu seewas un 15 tuhkstoschu behrni, kā ari wina eedsihwe ispostita un wisa seme par tuksnesi pahrwehrsta, — waretu gan warbuht notikt, ka tahdā reisā kahdu Buhru pahrnem tahdas dusmas, ka tas aismirstas un schis tuhkstoschtuhkstoschkahrtigais slepkawa dabun to algu, kuru tas sen jau pelnijis.

Wahzija. Danijas kronprinscha *weesoschanos* pee Berlines galma un wina laipno sanemschanu no keisara Wilhelma pahrrunā wisa Wahzu prese simpatiski un draudsigi. Tomehr awises pa leelai dalai ir tanīs domās, ka eewehrojama grosischanas politikā starp Wahziju un Daniju no scha gadijuma ne-esot sagaidama.

Par droschu sihmi, ka keisars muitu jautajumā stahw pilnigi us walsts kanzlera pusi, daschas awises eerauga to gadijumu, ka keisars lihds ar keisareeni wisai masā sabeedribā nupat bijuschi pee walsts kanzlera us wakarinam. Starp nedaudseem weeseem, kureem bijis gods, nemt schai isredsēto pulzinā dalibu, bijuschi ari profesori *Adolfs Harnaks* un *Schmans*.

Austro-Ungarija. Austro-Ungarija un Anglija pahrgrosijuschas weenu punktu sawā sawstarpejā *lihgumā par noseedsneeku isdoschanu*. Lihds schim pehz 11. panta nosazijuma weenai us otras peeprasijumu noseedsneeki bijuschi jaisdod tikai 14 deenu laikā pehz noseeguma isdarischanas; wehlak eesneegti peeprasijumi netikuschi wairs eewehroti. Bet nu minetais lihguma pants pahrgrosits tā, ka peeprasijumu eesneegschanas laiks pagarinats us weselu mehnesi.

Anglija. Angli nespehj Buhru generaleem un komandanteem peedot winu waronu darbus kara laukā. Pagahjuschā sestdeenā bij sarihkots kehnina un kehnineenes swinigs brauzeens pa Londonas eelam, kursch kehnina slimibas dehl paschās kroneschanas swehtkōs newareja notikt. Londonas augstakajām eedsihwotaju schkiram schinī gadijumā bij uszeltas platako eelu malās sewischkas tribinas, no kurām noskatitees kehninu pahra brauzeenā. Us augstās Anglu muischneezibas tribinas bij eeluhgti ari Buhru generali *Bota*, *Dewets* un *Delarejs*. Pehz noskatischanās atstahjot tribinu, generalus apstahja Londonas *jaunā paaudse* un sahka pret teem isturetees nepeeklahjigi. Kahds zeribu pilns jauneklis mehginajis pat Dewetam platmali nosist no galwas. Publikas prahtigajai dalai un polizijai peesteidsotees, nepeeklahjigee jaunekli aistreekti projam.

main zauri us dahrsa dibenu — taisni us to weetu, kur nokostais kakens bij aprakts.

Par scho notikumu wisi newareja ne nobrihnetees ween. Puisens wehl nekad nebija weens pats aisgahjis tik tahlu. Winsch nebuht nepretojās, ka winu no schis weetas aisweda projam, tikai no schās deenas sahkot winsch wairs stingri ne-eetureja maltischu kahrtibu un gandrihs katru deenu aisgahja pee kakena kapa, us kuru tad — ne schehlodamees, ne raudadams — noskatijās stihwām azim. Tā tas turpinajās kahdas seschas nedelas un sazehla daudsreis pee kaimineem sinkahribu. Te kahdu deenu Artschibaldam peepeschi usnahza krihtamā kaite. No pirmā slimibas usbrukuma atschirdsis, winsch paluhdsa glahsi peena, isdsehra to kahri un eekrita tad drīlā meegā, no kura pamodās tikai pehz trihsdesmitseschām stundam.

Pa scho laiku winsch kluwa par daudz eewehrojamaku personu, nekā sawā ihsajā muhschā jebkad bija bijis. Leelais puhlis zilweku, kas stahweja ap wina gultinu, paregoja schim nedabiskajam meegam daschdaschadas sekas. Weeni apgalwoja, ka winsch to paschu masuminu prahta, kas winam bijis, tagad esot pilnigi saudejis, ziti atkal, ka winsch nahkamibā buhschot eewehrojams garu saudejs, — kamehr wehl ziti bija tais domās, ka schis meegs esot tikai muhschigā meega preekschtezis. Tak, kā tas jau daudz ziteem praweescheem notizis, tā notika ari sche: wisi praweetoja pawisam ko zitu, tikai ne to, kam bija notikt.

Otrā nodala.

Beidsot Artschibalds pamodās un peezehlās gultā sehdus. Winsch atwehra muti, azim redsot gribedams kaut ko teikt, tak mehle winam neklausija. Winsch eewehlschkejās tikai kā jaunpeedsimis behrns, un sahka tad schehli raudat, eebahsa turklaht pirkstus mutē un sahka tos sihst.

Lai nu behrnam kaitetu kas kaitedams, tatschu *weena* leeta bija wiseem saprotama, proti, ka tas bij isfalzis. Winam atnesa peenu un maisi, wina senako mihlako ehdeenu, tatschu wiseem par brihnumu winsch, kā likās, wairs nesinaja, kas tas par ehdeenu bija, lai gan wehl joprojam israhdija issalkuma sihmes. Winam atnesa wisadus ehdeenus, mehginaja kumosu eebahst mutē, tatschu wisi puhlini bija weltigi, jo kā likās, winam nebija eespehjams kustinat schoklus: katrs kumoss winam krita no mutes ahrā. Pa to laiku starp mahjas eedsihwotajeem bija sazehlees tahds nemeers un tahds juzeklis, ka wisi deenastneeki saskrehja istabā un kā nesinā nostahjās behrnam apkahrt, kas nebuht nemitejās raudat.

Scho deenastneeku starpā atradās ari nesen dsimuschās meitenes sihditaja, kas sawu trihs mehneschus wezo sihdainiti tureja pee kruhtim. Ta bija weseliga, spehziga semneeku meita un speedās sinkahrigi ziteem preekschā, lai waretu Artschibaldu, kas tagad kauza kā issamisis, labaki redset. Tatschu tikko us winu pametis azis, winsch tuhlin ar abām rokam, muti un ar wisu sawu meesu tik leelā mehrā mehrā trauzās turpu — winai klaht un turklaht tik kahrigi un nepazeetigi eebrehzās, ka schi wina isturēschanās bij isskaidrojama tikai weenā zelā. Zik netizami tas ari neislikās, tomehr tur nu reis nebija nekas darams: Medschija, sihditaja, smeedamās un nosarkuse nolika sawu sihdaini pee malas un peelika pee kruhts nepazeetigo jauno kungu, kas jau bija mainijis pusi no saweem sobeem, bet tomehr nebuht nekaunejās ar leelu kahri isleetot sihditajas kruhti. Redsot, ka wiss schis gadijums isgrosijees tik laimigi, mahjas eedsihwotaji smeedamees isklihda un atkal kehrās pee saweem parastajeem deenas darbeem.

Tatschu mahjas ahrsts, Dr. Rollensens, schim atgadijumam bija peegreesis nopeetnu usmanibu un atsina, ka wiss notikums smeeschanai pahrak nopeetns. Nebuhdams tik konserwatiws, kā leelakā dala wina amata beedru, winsch weenumehr pehz ruhpigas leetas wajapstaklu pahrbaudischanas nebuht nepretojās atmest weenu otru nowezejuschu, nepareisu usskatu un peenemt jaunu, — noteiktaku, pareisaku.

Pirmais jautajums, us kuru bij jaatbild, bija tas: kas gan Artschibaldam kaiteja, kadehl winsch tā bija kahrojis pehz muhsu wisu paschas pirmās pahrtikas. — laikam tak ne aiz peepeschas behrna stuhrgalwibas, bet pateesi aif nesinaschanas, ka bariba guhstama kaut kahdā zitā zelā? Bija gandrihs jadomā, ka pee Artschibalda peepildijuschees daschu apkaimes wezischu praweetojumi un tas teescham nogrimis plahnprahtina stahwokli . . . Tatschu pehz sihkakeem nowehrojumeem Dr. Rollensens domajās pilnigi pahrleezinats, ka tas tā nebuht nebija. Newareja jau noleegt, ka behrna gihmi neatspogulojās nekahda atjautiba, tatschu tam par zehloni wareja buht wairak weenkahrscha nesinaschana, nekā plahnprahtiba un mulkiba. Ari jau senak winsch nebija bijis sewischki attapigs un garigi apdahwinats puisens, tikai tagad wina nojauschanas spehja nebija leelaka, nekā ta mehds buht pee masa sihka sihdainischa. Kā likās, wina wezaki un brahli un mahsas winam bija kluwuschi swescht, jo winsch us teem noskatijās platām azim, it kā tos sihmedams, tomehr nepasihdams. Winsch nekad nepazehla azu, kad kahds mineja wina wahrdu, un nekas neleezinaja, ka winsch saprastu, ko wina klahtbuhtnē runaja. Sawa pascha domas un sawu gribu winsch darija sinamu neskaidri eewehlschkedamees un zaur sihmem, tomehr walodas noslehpums winu, azim redsot, likās interesejam, jo us runataju luhpu kusteschanos winsch noskatijās koti usmanigi, kas wisus mahjneekus koti pajautrinaja, atskaitot weenigi Artschibalda krustmahti Dschehnu, kura trihzedama isteizās, ka behrns laikam esot apburts, un tas katrā sinā esot gudraks, nekā isleekotees. Schim domam peekrita ari wisas kaiminu seewetes. Lai nu ari Artschibalds zaur sinamo slimibas usbrukumu un tam sekojuscho garo meegu bija saudejis ko saudedams, tatschu to daschā sinā atswehra tas, ka winsch pawisam neisprotamā kahrtā bija mantojis tahdu kā dabisku inteligenzi, kahdas tam agrak nebija bijis. Winsch gan bij aismirsis sawu pascha un sawas mahtes wahrdu, tatschu par to winsch bija mahzijees, kā jamahzas. Dr. Rollensens apmeerinaja nelaimigo Malmesona kundsi un apgalwoja, ka ehrmotā pahrwehrschanās, kas ar behrnu notikuse, tam galā wehl leelā mehrā nahkschot par labu. Drihs ween Artschibalda dehl iszehlās jauns nemeers. Lihds schim Artschibalds nebija spehjis isrunat neweena pascha wahrda — un tagad behrna aukle winu kahdu wakaru, kad tas guleja gultā, dsirdeja dseedam kahdu dseesmu.

Dr. Rollensenam par to pasinoja, un tas brihnedamees par to pats pahrleezinajās. Winam bij jabrihnas wehl wairak, kad dsirdeja, ka dseedatā dseesma nebija wis kaut kahda nenosihmiga behrnu dseesmele, bet ka tanī bija pantini, kurōs zildinaja mirdsoschus wihna kausus un skaistas meitenes. Tahlak praschnajot atrada, ka scho dseesmu, pirms Artschibalda peepeschās saslimschanas, wina klahtbuhtnē wairak reises bija dseedajis Ritschards Pennrojals, kuram, kā jau minets, puisens peekehrās pawisam neisprotamā kahrtā.

Mihlestiba ir laba skolotaja, un tā tad ta gan laikam maso neattapigo Artschibaldu bija mahzijuse, scho dseesmu paturet prahtā. Neweens us to nebija greesis wehribu, waj winsch to bija dseedajis jau pirms sawas saslimschanas, tatschu tagad winsch to darija weenumehr weenā un tai paschā brihdi, proti, kad bija eelikts gultā un tad raudsijās tumschās istabas greestōs. Ahrsts nesinaja, kā lai scho sawado gadijumu isskaidro. Kā gan tas wareja buht, ka sehns pehz tam, kur wina atminas spehja bija dabujuse tik sparigu treezeenu, bija spehjis paturet tikai scho dseesmu, kuras saturu winsch pat lahgā newareja saprast?

(Turpmak wehl.)

Sihkumi.

„Dabas mahmulinas talzeneeki". Jautru „semkopju joku" pastahsta kahds „Münch. N. Nachr." lasitajs: Preeksch kahdeem gadeem es sawas wasaras brihwdeenas pawadiju kahdā muischā Pomeranijā. Ja schai apgabalā ihst preeksch plaujas usnahza nikna krusa, tad muischu ihpaschneeki to nebuht neusluhkoja par sewischku nelaimes atgadijumu, pawisam otradi, wini jau sawus laukus pret krusu bija apdroschinajuschi „krusas beedribā", un tā tad par sawu plauju dabuja atlihdsinajumu, nemas nenopuhlejuschees ar plaujas eewahkschanu. Kad nu atkal schai apgabalā reis bij usnahzis krusas negaiss, kas „deemschehl" nebija ispildijis sawu usdewumu pilnigi, nozirsdams wahrpas tikai strehkeem, weenā otrā weetā, un apdroschinaschanas beedribas inspektors, agrak nekā tas bija zerams, apbraukaja apgabalu, lai nodaritos saudejumus notakseetu, tas us kahda muischas ihpaschneeka lauka eeraudsija wairak algadschu nodarbojamees ar kahdu pawisam sawadu darbu. Proti: ik diwi wihri bij pahrwilkuschi par gabalu bruwas garu kehdi, un us preekschu eedami spehzigi schuhpoja to us weenu un otru pusi, tā ka wahrpas luhsa un steebri saplaka pee semes. Neisprasdams, ko schahda „darbiba" nosihmē, apdroschinaschanas beedribas inspektors apitureja ratus un lika kutscheeram pee strahdneekeem apwaizatees, ko tad schee tur ihsti darot. „*Mums jataisa krusa*," muischas wihri atbildeja ihsi un skaidri, „jo riht muhs apmeklēs apdroschinaschanas beedribas inspektors." Stahsta, ka saudejumu atlihdsiba par scho „krusas nelaimes gadijumu" schoreis ne-esot wis bijuse gluschi tahda, kahdu muischas ihpaschneeks wehlejees un zerejis.

—ir—.

Kutscheera domu-gaita. „Tā, sirgi tagad pabaroti. Ja baron'-leelskungs ar' gataws, tad jau mehs waram laist tahlak." —ah—.

lihdsigu gadijumu peedsihwojuschi ari komandanti **Kruizengers, Fuschè** un **Schubèrs** Kembritschâ, kur ari polizijai wajadsejis nemt tos apsardsibâ pret Anglu patrioteem un Tschemberlena apbrihnotajeem. Buhru waroni daritu gudraki, ja tee „jaunajai tehwijai“ un winas bischenajeem tehleem greestu muguru; jo tahdeem wihreem Anglijâ naw weetas: tur stahw godâ tahdi wihri, kâ **Tschemberlens, Markus Samuels** un ziti teem lihdsigi.

Schweize. Schweizê schâs nedelas pirmdeenâ bij tautas aisstahwju wehleschanas tureenes walsts saeimâ jeb tautas padomê. Wehleschanu isnahkums tahds, ka sewischko partiju stahwoklis, wispahri nemot, paleek tahds pat, kâ lihds schim. Nautzik eewehrojamas pahrgrosibas neweenâ partijâ naw notikuschas.

Bulgarija. Bulgarijâ wispahri esot tanis domâs, ka tagad no dumpja Makedonijâ nekas neisnahkschot. Tomehr esot zerams, ka ar nahkamu pawasari dumpja kustiba eesahkschotees par jaunu un ar jo leelaku spehku. Bulgareem tagad radusês wajadsiba un ilgoschanâs pehz tahda droscha un spehziga walstswihra, kahds sawâ laikâ bija **Stambulows**. Wispahri atskanot tautâ tagad wehleschanâs, kaut atkal Bulgarijas liktenis tiktu wadits tikpat droschi un weikli, kâ toreis, kad **Stambulows** isdarija **Austruma-Rumelijas** peeweenoschanu pee Bulgarijas, un tomehr Turzija neween nekehrâs pee eerotscheem, bet pat palika ar Bulgariju labâ, draudsigâ satiksmê. Ja tagad tahds wihrs waditu Bulgarijas likteni, kâ **Stambulows**, tad (kâ Bulgaru tauta tagad spreeschot) isdotos tapat labi ari ar Makedonijas peeweenoschanu. Tomehr maf zeribu, ka Bulgaru tautas wehleschanâs peepildisees. Stambulowi nerodas katrâ Bulgarijas sahdschâ. Ari Bulgari ar laiku pahrleezinasees, ka **Stambulows teem bijis tikai weens.**

Riga.

Pahrgrosijums muhsu sestdeenas peelikumâ. No nahkoschâs sestdeenas sahkot weena daļa no muhsu sestdeenas peelikuma, sem usraksta „**Dsirksteles**“, buhs nolemta humoristigai nodaļai.

Par jaunâs deenas lapas projektu pehz swehrinata adwokata **Bekkera** kunga atsaukschanas raksta „Düna Zeitung“ peesihmejuse, ka isplaustâs baumas par jaunâs lapas nodomato wadonu nesihmejotees us Bekkera kungu, bet us kahdu zitu adwokatu. Ka no **Bekkera** kunga naw gaidama sabeedroschanâs ar teem rakstneekeem, kuri kahdu gadu atpakaļ no „Deenas Lapas“ atsazijâs, redsams wina no Deenas Lapai eesuhtitâ raksta beigam, kuras skan schahdi:

„Es nestahwu nekahdâ sakarâ ar teem „Deenas Lapas“ lihdsstrahdneekeem, kuri kahdu gadu atpakaļ ar tik leelu troksni atkrita no „Deenas Lapas“, un ari nedomaju, kad kahds prahtigs un isglihtots zilweks, waj nu tas buhtu adwokats waj zits kahds, aif **moraliskeem eemesleem** wareja atstaht „Deenas Lapu“, **kuras isdewejs un galweneewaditaji (Sâlits un Balodis) moraliskâ sinâ ir tihri kâ selts.**“

Rigas Latweeschu Amatneeku palihdsibas beedribas nama eeswehtischanu, kura saweenota ar jaunâs „Rigas Latweeschu Sabeedribas“ atklahschanu, **atlikta us** 1., 2. un 3. **nowembri.**

„Ausekla“ otrdeenas literariskâ wakarâ students **T. Weestura** kgs nolasija sawu interesanto apzerejumu par **zukuru un ta raschoschanu.** Zukurs peeder dee ogļu hidrateem un jaunakâ laikâ sahk alsween wairak eeguht eewehribu kâ baribas lihdseklis. Ir ispehtits, ka $1^1/_2$ mahrzinas zukura satur tâs paschas wajadsigâs baribas weelas tahdâ pat daudsumâ, kâ 1 mahrzina tauku. Zukuru rascho no zukura neebrem un zukura beetem, kuras pehdejâs sahk pehdejâ laikâ pahrspeht pirmâs. Pagahjuschâ gadâ wisâ pasaulê raschoja 610,000,000 pudu zukura, tâ ka us katru pasaules eedsihwotaju zaurmehrâ isnahk ap 16 mahrz. Anglijâ katrs eedsihwotajs patehrê zaurmehrâ ap 108 mahrzinam zukura gadâ, kamehr Kreewijâ tikai 16 mahrz. Par zehloni neezigajam zukura patehrejumam ir jamehrâ augstee nodokli, kahdi zukuram uslikti. Katrâ sinâ zukuram strahdneeku starpâ wajadsetu eenemt swarigaku weetu kâ baribas lihdseklim, jo starp ogļu hidrateem, kari rascho darbam wajadsigo spehku, zukurs ir labakâ un lehtakâ baribas weela.

Pehz tam **W. Semischa** kgs nolasija **Kentscha tihpu** is Kaudsischu „Mehrneeku laikeem“, kas, teizami preekschâ zelts, mantoja skalus applausus. Jautajumus laika truhkuma dehļ schoreis neisskaidroja.

Apmeklets wakars bija labi. J. J.

Ewangeliskâ Atturibas beedriba, Gertrudes eelâ Nr. 30. Sahkot ar rihtdeenu, beedriba grib sarihkot atkal pa zeturtdeenam pulkst. 8 wakarâ bibeles stundas Latweeschu walodâ, kurâs sapulzês grib weizinat sarunas par bibeli, kamdehļ buhtu loti wehlams, lai klausitaji nemtu dsihwaku dalibu sautajot, un netik klausotees ween.

Dseedaschanas beedriba „Nota“, pateizotees preekschneezibas zentibai, schogad sarihko wairakus kreetnus isrihkojumus. Weens no tahdeem bij swehtdeen, 6. oktobrî, „Ulejâ“ sahlê. Teatra israhde noriteja gludi un tekoschi; sekoschajâ ballê omulibas netruhka. Us preekschu beedriba grib, un tas ari isdosees, 10. nowembrî sch. g., turpat „Ulejâ“ sahlê switnet beedribas 20 gadu pastahweschanus swehtkus ar goda meelastu un konzertu. Nowehlu zentigeem darbineekeem labas sekmes. E. P.

Salomonska zirkus ari wakar bij ispahrdots lihds pehdejai weetai. Zihnijâs un uswareja **Pohl-Abs I.** — **Wolkowu, Kaneps** — **Chlorento, Dworatscheks** — **Logardu** un **Bürgermeisters** — **Renardo.** Beidsot spehkojâs abi slawenee matadori: **Eberle** un **Lurichs.** Ja eewehro, ka Eberle jau bija reis sweedis Lurichu un otrâ zihna palikuse neisschkirta, tad drihsak bij jadomâ, ka schint isschkiroschâ zihnâ uswarês Eberle. Daschbrihd ari pateesi islikas, ka Lurichs wairs nespehs isloztees no Eberle bihstameem apakschkehreeneem. Tomehr beidsot Luricham isdewâs peespeest Eberle abus plezus pee semes. Interesantâ zihna ilga 35 minutes. Luricham tagad wislabakâs zeribas us pirmo godalgu, jo Eberle bija wina bihstamakais konkurents.

Mahkslas profesora K. Klewera glesnu isstahdi neatwehrschot wis 17. oktobrî, bet **swehtdeen, 20. oktobrî.** Isstahdi kuplinaschot wehl ziti slaweni wahrdi. Buhschot redsami daschi darbi no profesora **M. Klodta**, profesora **Hofmana, Krischizka** u. w. z. —ll—

Muhsu apteekas. Schajâs deenâs kahds A. R. aissuhtijis sawu seewu us kahdu apteeku Awotu eelâ pehz kahda no ahrsta eeteikta mahjas dseedinaschanas lihdsekla. Apteekâ pasneegtâm sahlem usrakstis bijis Wahzu walodâ, kuru A. R. neprot. Bet leetojamâs sahles us slimneeku darijuschas gluschi otradu eespaidu nekâ ahrsts to sazijis, un tadehļ A. R. nogahjis tajâ paschâ apteekâ un jautajis: kopehz tas tâ. Tur tam atteikts, ka wina tagad usrahditâs sahles tatschu nesot tâs, par kahdâm winsch tâs turot. Tâ tad israhdijees, ka sahles nepareisi eedotas. Tagad A. R. atkal nopirzis wajadsigâs sahles, bet usrakstis tâm atkal Wahzu walodâ, tâ ka A. R. newar sinat, waj ari schoreis tâs buhs pareisas.

Rigas polizijmeisters atlahwis weetejo awischu sinotajeem peebalitees pee noseedsneeku usmekleschanas un guhstischanas, ko isdara gan atklahtâs, gan slepenâs polizijas eerehdni, ismeklejot neustizamu personu slehptuwes. P.

Ugunsgrehku pasinoschanas kahrtibu, kâ dsird, pahrgrosischot tahdejadi, ka turpmak ugunsgrehki buhschot japasino newis sinamôs namôs, kuru atraschana publikai deesgan gruhta, bet pa ugunsgrehku telegrafu.

Malkas pahrdotawu apskatischanu schajâs deenâs isdarijuse sewischka scham noluhkam eezelta inspekzija. Pawisam apskatitas 32 malkas pahrdotawas, kurâs tirgojas ar malku rinkôs. 5 no schâm pahrdotawam atrasti pahrkahpumi pret weetejeem nolikumeem par malkas tirdsneezibu. Wainigee saukti pee atbildibas.

Aleksandra tirgu atklahja wakar, bet tas bija zaurmehrâ wahji apmeklets. Lai gan sche tirgoschanâs atkauta lihds pulksten 6 wakarâ, tomehr jau ap pulksten 3 deenâ to wareja eeskatit par nobeigtu. Tikai daschi ahbolu pahrdeweji palika wehl ilgak, lai gan publikas wairs nebija. P.

Rigas pasta kantora preekschneeks wispahribai pasino, ka no 15. oktobra daschadu korespondenzi no Rigas issuhta neween ar lihdschinejeem pasta wilzeeneem, kuri no Rigas noeet: 1) pa **Pleskawas-Rigas** dselszeļu plkst. 9,50 min. rihtâ, 2) pa Rigas-Orlas ds. **Murawjewas** saru liniju plkst. 3 deenâ, 3) us **Bolderaju** plkst. 3,10 min. deenâ, 4) pa **Rigas-Orlas** dselszeļu: plkst. 7,40 min. wakarâ un 5) pa **Maskawas-Wentspils** ds. us Wentspils pusi plkst. 11,35 min. wakarâ, — bet ari ar pasascheeru wilzeeneem, kas no Rigas noeet: 1) pa **Rigas-Orlas** dselszeļu: plkst. 11,30 min. rihtâ us Dwinsku, Witebsku, Smolensku, Maskawu, Orlu un tahlak; plkst. 3,45 min. deenâ us Dwinsku, Witebsku, Smolensku, Wilnu, Kaunu, Kibarteem un tahlak un plkst. 10,15 min. wakarâ us Dwinsku, Witebsku, Smolensku, Maskawu, Orlu un tahlak; 2) **us ahrsemem:** pa **Rigas-Orlas** dselszeļu plkst. 3,45 min. deenâ un pa **Murawjewas** saru liniju plkst. 11,15 min. wakarâ; 3) us **Peterburgu** un **Somiju** — pa **Pleskawas-Rigas** dselszeļu plkst. 6, 55 min. wakarâ; us daschadâm weetam Widsemê, kâ ari us Pleskawu, Peterburgu un Maskawu plkst. 8,5 min. wakarâ; 4) us **Jelgawu** un tahlak un us **Leepaju** pa **Murawjewas** saru liniju plkst. 11,15 min. wakarâ; bez tam taisni us Jelgawu un Leepaju korespondenzi issuhta ari plkst. 11,30 min. rihtâ; 5) us **Majoreem, Dubulteem, Sloku, Kemereem, Tukumu** un **Wentspili** plkst. 12 deenâ; 6) us **Bolderaju** plkst. 8,30 min. wakarâ, un 7) us **Mihlgrahwi** plkst. 12,27 min. deenâ.

No pasta kastitem pilsehtâ korespondenzi isnems, tapat kâ lihds schim, trihs reises deenâ: plkst. 5 rihtâ, plkst. 11 deenâ un plkst. 4 wakarâ, bet no pasta kastitem pee pasta kantora ehkas — katru stundu, sahkot no plkst. 6 rihtâ lihds plkst. 9 wakarâ.

Zentralâ pasta kontorî ar wakara un nakts wilzeeneem lihds plkst. 8 rihtâ dabuto korespondenzi pasta kantorî isdos sahkot no plkst. 8 rihtâ, un mahjâs peesuhtis sahkot no plkst. $9^1/_2$ rihtâ; korespondenzi, kas sanemta ar wilzeeneem lihds plkst. 12 deenâ, isdos pasta kantorî sahkot no plkst. 1,30 min. deenâ, un mahjâs peesuhtis sahkot no plkst. $2^1/_2$ deenâ.

Schemachas eedsihwotajeem par labu Sarkanâ Krusta Rigas schehlsirdigo mahsu sabeedriba (Gertrudes eelâ Nr. 5) sanehmuse no Rigas II. welosipedistu beedribas 8 rbl. 85 kap.; kopâ ar agrak dahwateem — 91 r. 8 kapeikas.

Pasuduse wahjprahtiga seewete jau no pagahjuschâs swehtdeenas. Ta gehrbusês tumschi-strihpainâ jakâ un preekschautâ, un tai ihsi, apzirpti mati. Sinas par winu luhds nodot Slokas eelâ Nr. 53. p.

Ubags. Wakar, ap plkst. $^1/_2$1 pehz pusdeenas, no Pahrdaugawas us Eelschrigu nahkot, saskaitiju us dselsstilta weselus 9 ubagotajus. Kâ leekas, tad ubagi scho weetu iswehlejuschees ne bez apdoma: us eelam winus pastahwigi tramda polizija, bet tur, luhk, wini ir netrauzeti un tadehļ war rihkotees pehz patikschanas. Buhtu gan wehlejams, ka ari tur winus polizija daudz maf „pahrbauditu“, kursch ir „ihsts“ ubags, kursch ne. —n—.

Dsihwot apnikuse. Wakar wakarâ pilsehtas slimnizâ no Schreienbuschas atweda kahdu seeweeti, kura bija eedsehruse gifti, lai padaritu sawai dsihwibai galu. Min. seewete pehz pasneegto medizinas lihdseklu eenemschanas atschirga un ir zeriba to isdseedinat. —s.

Aif atreebibas. 15. oktobrî, ap plkst. 7 wakarâ, Jekabmeesta eelâ pee nama Nr. 29 kahds Iwans Lukaschewitschs ar rewolweri isschahwa us Jasesu Almeru, kursch bij nostahjees pee min. nama wahrteem. Schahweens A. netrahpija, un pehz isdaritâ noseeguma usbruzejs aismuka. Almers atgadijumu luhlin sinoja polizijai, un isteiza, ka Lukaschewitschs winam gribejis atreebtees par to, ka tas pirms pahra nedelam peekahwis L. beedri. —rgs.

Nelaimes atgadijums fabrikâ. Pichlaua koku sahgetawâ, Oskara eelâ Nr. 7/9, wakar strahdneeks Ansis Müllers pee rinka sahga no kahda atlehzoscha dehla gabala dabuja tik smagu siteenu pa galwu, ka saudeja samanu. Eewainoto pehz ahrsta palihdsibas sneegschanas nogahdaja pilsehtas slimnizâ, kur ahrsti konstateja eewainojumu par neisdseedinamu. R—.

Sahdsiba apawu weikalâ. Naktî no 14. us 15. oktobrî no Titus Skrindera apawu weikala issagti daschadi apawi par 349 rbl. Sagli weikalâ eelauschees pa weikala sehtas durwim. Slepenpolizija saglus jau atraduse un apzeetinajuse, pehdejeem atnemdama ari nosagtos apawus, kurus atdewa ihpaschneekam. —rgs.

Ugunsgrehki. 15. oktobrî plkst. 6 wakarâ, Leelâ Maskawas eelâ Nr. 105, Lubowa nama sehtâ aif wehl nesinameem apstakleem eesahka degt schkuhnî sakrauta malka. Uguni drihsumâ pamanija mahjas eedsihwotaji un nodsehsa. Domâ, ka sche kahds negehlis uguni tihscham peelizis. — Schorihť ap plkst. 4, Krahsotaju eelâ Nr. 15, semneeka Jahna Adamaitisa dsihwoklî no lampas eesahka degt dsihwokla greesti. Uguns iszelschanâs weetâ drihsumâ eeradâs ugunsdsehseji un uguni pehz kahdas pusstundas nodsehsa. Nams apdroschinats. Saudejumu lihds 200 rbl —r.

Isrihkojumi. **Zeturtdeen,** 17. oktobrî: **Kreewu pilsehtas teatrî Nemirowitscha-Dantschenko** drama is mahkslineeku dsihwes **„Ilgâs“** („Въ мечтахъ“). Sahkums pulksten 7 wakarâ. — **Pilsehtas Wahzu teatrî** walsts himna un pehz tam **R. Wagnera** opera **„Tannhäuser“.** Operu zenas. Sahkums plkst. 7 wakarâ. — **Rigas Latweeschu Beedribâ jautajumu iskaidroschanas wakars.** Sahkums plkst. $^1/_2$9 wakarâ. — **Starptautiskâ panoramâ** (Leelâ Grehzineeku eelâ Nr. 8) **karala Ludwika II. pilis „Linderhof“** un **„Berg“.** Atwehrta no plkst. 10 rihtâ lihds 10 wakarâ.

Peektdeen, 18. oktobrî: **Pilsehtas Kreewu teatrî A. N. Ostrowska** drama **„Negaiss“** („Гроза“). Sahkums plkst. $^1/_2$8 wakarâ. — **Pilsehtas Wahzu teatrî S. Jona** operete **„Die Geisha“** jeb **„Die Geschichte eines japanischen Theehauses“** un **E. Rostanda „Cyrano von Bergerac“.** Operu zenas. Sahkums plkst. $^1/_2$8 wakarâ. — **Starptautiskâ panoramâ** ta pate agrakâ programma.

Sestdeen, 19. oktobrî: **Pilsehtas Kreewu teatris slehgts.** — **Pilsehtas Wahzu teatris slehgts.** — **„Ausekla“ tautas namâ** (us Peterburgas schos. Nr. 5) **musikaliska soareja** ar deju. Sahkums plkst. 8 wakarâ. — **Starptautiskâ panoramâ** ta pate apraktâ programma.

Tirdsneeziba un saimneeziba.

No Preekules mums sino par schahdu eewehrojamu usnehmumu: Ar preeku apsweizinams schejeenes pahrtikas weikala jaunakais simpatiskais pasahkums: **pahrdoschanai wajadsigos miltus, sewischki rudsu un putraimus isgatawot sem paschu usraudsibas.** Lihds schim pa leelakai daļai galwenais eepirkschanas awots schint sinâ bija Berendtu un beedra twaika dsirnawas Leepajâ, bet nereti nahzâ preekschâ, ka ar wisu ruhpibu, kura tapa peegreesta miltus eepehrkot, tee nebija tomehr peeteekoschi labi un alsween wajadseja dsirdet par to pirzeju pahrmetumus. Lai tas us preekschu wairs negabitos, tad beedriba tagad eepehrk Eeksch-Kreewijas gubernâs labibu, pahrwed to graudôs un leek sastrahdat miltôs un putraimôs weetejâs dsirnawâs. Panahkumi ir tihri nezereti: beedribai eespehjams rudsu miltus pahrdot pat par dascham kapeikam pudâ lehtak sem Leepajâ pastahwoschâm zenam, un pee tam wehl, kâ dsird, schahdi rihkojotees robotees no **wagona rudsu ap 100 rubku tihras pelnas.** Schogad schis pasahkums wehl tamdehļ teizams, ka Kreewijas rudsi ir labaki par Kursemes, jo pehdejo maise tumscha un naw breediga. Bet galwenais sche tas, ka tahdeji rihkojotees beedriba tuwinas sawam idealam: **wed patehretaju teeschâ sakarâ ar raschotaju.** G — — sch.

Wisas Kreewijas scha gada rascha, pehz laukfaimneezibas ministrijas eewahktâm sinam, israhdas zaurmehrâ nemot **par labaku kâ wideju.**

Par aisdewumeem us Kreewijas kugeem finansu ministrija islaiduse sewischkus noteikumus. Aisdewumus isdos no walsts bankas us 5 gadeem, pee kam katru gadu 20 proz. no aisdewuma summas jadeldê. Aisdewuma leelums noteikts us $^2/_3$ no kuga wehrtibas. Aisdos tikai us upju un Kaspijas juhras kugeem.

Teatrs un musika.

Latweeschu teatrs. Schowakar israhda **„Burwju strehlneeks“.** Romantiska opera 4 zehleenôs no K. M. v. Webera. Tulkojis J. Leelakmens. Israhdes sahkums pulksten $8^1/_4$ wakarâ.

„Ausekla“ tautas namâ sestdeen, 19. oktobrî sarihko **musikalisku soareju** ar sekojoschu deju un „Amora pastu.“ Wakara programma ihsti bagata; bez kora dseesmam zels preekschâ daschus solo, duetes un kwarteta gabalus; tahlak buhs musikalisti preekschnesumi us klaweerem, basunes, wijoles un mandolinas solo. „Ausekla“ sarihkotâs musikaliskâs soarejas weenmehr eeguwuschas publikas peekrischanu, un jazer, ka schoreis nebuhs zitadi. Dejas musiku ispildis Schwana orkestris. — l. —

Kreewu pilsehtas teatrî zeturtdeen, 17. oktobrî, israhdis pirmo reisi **Nemirowitscha-Dantschenka** dramu is mahkslineeku dsihwes **„Ilgâs“** («Въ мечтахъ»). Lugas autors ir Maskawas mahkslas teatra direktors. Tuwâ pasihschanâs ar scha laika Kreewu slawenakeem rakstneekeem un mahkslineekeem autoram dewuse eespehju sawâ lugâ loti reali notehlot rakstneeku dsihwi. Nemirowitschs-Dantschenko scha laika slawenakos rakstneekus un mahkslineekus saweenojis draudsigâ gimenê, atwer mums winu eekscheijo dsihwi, winu domas un darbus. Personas lugâ tehlotas loti dsihwi un weikli. Schi luga sawâ laikâ Maskawâ sazehla leelu ustraukumu.

Teesleetu nodaļa.

Rigas apgabalteesas 1. kriminalnodaļas sehdê peektdeen, 18. **oktobrî**, iteesâs schahdas apsuhdsibas:

1) pret semneeku Jahsepu **Seluku** — us s. l. 182. p. pam. (par tizibas saimoschanu);

2) pret Otto Andreju Karli **Kuplasti** — us s. l. 1484. p. 2. daļ. pam. (par nahwigu eewainoschanu usbrukumâ);

3) pret Johannu **Purinu** — us s. l. 318. p. 2. daļ. pam. (par behgschanu is Sibirijas);

4) pret semneeku Karli **Kwahlu** — us s. l. 1464. p. pam. (par prettikumigu rihkoschanos, dsijuschu par nahwes atgadijuma zehloni);

5) pret semneekeem Andreju **Torupu**, Andreju **Zihruli** un Peteri **Biti** — us s. l. 1655. p. 2. daļ. un 1659. p. 2. un 5. pkt. pam. (par sahdsibu pahrak par 300 rbl. wehrtibâ waimu apgruhtinoschâs apstakļos); —ds.

Deewkalposchanas.

Peektdeen, 18. oktobrî, 1902. g.:
Reformazijas swehtki.

Doma-b.:	Plkst. 7 pehz pusd., liturgiska reformazijas swehtischana. Lutera dsihwe no Toma. Musika no Müllera-Hartunga.	
Jahna-b.	spred. plkst.	10 w.-m. Meyrens.
Gertrudes-b.	„ „	10 wahz. m. Schaberts.
Jesus-b.:	„ „	10 latw. m. Josephi.
	„ „	2 wahz. m. Bergmans.
Martina-b.:	„ „	$^1/_2$12 wahz. m. Taube.
Trihsween.-b.:	„ „	11 wahz. m. Treus.
	„ „	$^1/_2$8 latw.
Pawila-b.:	„ „	$^1/_2$9 latw. m. K. Walters.
	„ „	11 wahz. „
Lutera-b.:	„ „	11 wahz. m. Scheuermans.
	„ „	$^1/_2$7 latw. „
		Kolekte palihdsibas lahdel par labu.

Rihtdeenas kalendars.

Zeturtdeena, 16. (30.) oktobris. — **Borku notikuma peeminas deena.** — **Saule** lez: plkst. 7.28 min.; noreet plkst. 4.44 min. **Deenas garums:** 9 stundas 16 min.

Jaunakâs sinas.

Darmstadtê, 28. (15.) oktobrî. Leelknass Sergejs Aleksandrowitschs lihds ar augsto laulato draudseni eeradâs ap pusdeenas laiku sche un tika woksalâ apsweizinats no leelherzoga, printscha Heinricha un wina laulatas draudsenes, kâ ari ziteem printscheem.

Londonâ, 28. (15.) oktobrî. **Kehninsch** un kehnineene peenehma Kreewijas wehstneeku Stahlu, kas nodewa sawu aissaukschanas rakstu. Wakarâ Stahlu peenehma Weles prinzis.

Konstantinopelê, 28. (15.) oktobrî. Anglijas-Turzijas strihds dehļ robeschu nokahrtoschanas Adenas un Jemenes apgabalâ tiks laikam islihdsinats. No semes gabalu eenemschanas Turzijai jaatsakas, jo Angli isskaidro, ka tee apdsihwoti no Arabeescheem, kuri stahwot Anglijas apsardsibâ.

Tientsinâ, 28. (15.) oktobrî. Tirdsneezibas ministrim Juantschikajam usdota augstakâ usraudsiba pahr kalnraktuwem, dselszeleem un telegrafu. Starp agrakajeem generalgubernatoreem winam wisleelakais eespaids.

Telegrammas.

(**Kreewu Telegrafa Agentura**).

Peterburgâ, 15. oktobrî. Nikolaja, Warschawas un Baltijas dselszeļu waldes spehrschas solus, lai nowehrstu labibas satrahschanas stazijâs. Zeļu ministrija nokomandejuse eerehdnus us tâm weetam, kur labibas sakrahschanâs notikuse. — Wina Keisariskâ Augstiba Leelknass Konstantins Konstantinowitschs pahrbrauzis mahjâs.

Tulâ, 15. oktobrî. Tulas aprinka semites sapulze nolehma, lai waretu eewest wispahreju skolas mahzibu, pawairot skolu skaitu.

Parisê, 28. (15.) oktobrî. Delkasê sinoja ministru padomê, ka Wahzija, Anglija un Franzija no weenas puses un Japana no otras puses weenojuschâs, nodot schkihreju teesai, lai ta isdotu noteikumu, kas sihmejas us lihgumeem par nekustamu ihpaschumu nomaschanu Japanâ us muhschigeem laikeem. Schkihreju teesneschi tiks aizinati no Hagas schkihreju teesas.

Londonâ, 28. (15.) oktobrî. Kranborns sinoja apakschnamâ, ka Anglu spehks Somalu semê pehz pastiprinajumu eeraschanâs buhs 4920 wihru leels.

Sofijâ, 28. (15.) oktobrî. Knasam mahjâs ne-esot, sobranji atklahja ministru preekschneeks Danews bez sewischka zeremoniala.

Sofijâ, 28. (15.) oktobrî. Sobranje atklahta ar trona runu, kuru nolasija ministru preekschneeks Danews un kurâ teikts, ka walsts atrodas wislabakâ satiksmê ar zitâm walstim. Leelknasa Nikolaja Nikolajewitscha un Kreewu generalu aibrauzeens, kâ ari juhsmigâ sanemschana no tautas puses der par leezibu, ka Keisars Nikolajs tur labu prahtu us Bulgariju, winas dinastiju un ka pastahw zeeschas saites starp atswabinatajeem un atswabinateem. Waldibas zenschanâs, buht koretta starptautiskâ satiksmê, tiks zeenita un pabalstita zaur lihguma noteikumu ispildischanu, kura noderês par droschu kihlu Balkanu pussalas usplaukschanai.

Sofijâ, 28. (15) oktobrî. Dumpineeki turpina zihnu Kresnas kalnôs. Wini nodarijuschi ar dinamita mihnem Turkeem gruhtus saudejumus.

Дозволено цензурою. — Рига, 16-го октября 1902 г.
Isdewejs un redaktors: **Ar. Weinbergs.**

Nadeem, draugeem un pasihstameem ta behdu wehsts, kâ Wisuwarenajam patizees pee Sewis aizinat, muhsu mihlo mahti

Lawisi Hoheim.

Paglabaschana notiks peektdeen, 18. oktobrî sch. g., pulksten 3, no behru mahjas, l. Kandawas eelâ № 80, Sasulankâ us Jana kapeem, pee Mahrtina basnizas.

1189b **Dsiļi noskumuschi pakalpalizeji.**

Pahrdodami.
(no isstahdes 6. oktobrî 1902. gadâ)
20 ahbelu koki,
10 bumbeeri,
12 kirschi,
10 pluhmes,
labakâs sugas,
14 sugas awenu
pa 3 gab. no katras. Wisu kopâ ar eepakaschanu par
25 rubl.
Fr. Lassmana
sehklu tirgot. Rigâ.

Rigas Latweeschu Atturibas Beedr.
„Auseklis“
Sestdeen, 19. oktobrî s. g. **Tautas namâ** (us Peterburgas schosejas Nr. 5.)
Musikaliska soareja
ar **dseesmam** un sekojoschu
deju.
Wakara programa:
Kora dseesmas, solo, duets un kwartets; musikaliski preekschnesumi us klaweerem, basuni, wijoli; sihgu orkestris, melo deklamazijas un mandolinu solo.
Pa dejas laiku pajautrinaschanai tiks eerihkots:
„Amora pasts“
tahdejadi, ka katrs, kas buhs sanehmis desmit wehstules, dabuhs pee kafes weenu grahmatu pehz loses.
Spehlês Schwana sihgu orkestris.
Sahkums pulksten 9. wakarâ.
Peedalischanâs: weesu kungeem un damâm 50 kap, beedreem 40 kap.
1188b **Komiteja.**

Eeteizu
smehketaju kungeem nupat kâ peenahkuschus
Swehtdeenas zigarus,
2 gab. **4** kap., **10** gab. **20** kap.
no **„Laferme“** sabeedribas fabrikas **Peterburgâ.**
Dabujami wisâs tabakas pahrdotawâs un labakâs kolonialpretschu tirgotawâs.
„Laferme“ noliktawa,
B. Schapiro, Rigâ
Grehzineeku eelâ Nr. 26. 1192b

Jauni Zehsu wahgi
lehti pahrdodami Schonera eelâ № 7.

Lai issargatos no saudejuma, pirms klausa peerunatajus, tad luhdsu pahrleezinatees par mana darba isturibu, glihtumu un lehtumu.
Dailkrahsotajs
E. Maurinsch,
Wez-Auzê, Leelajâ eelâ, Wahlodjes kunga namâ. 1187b

„Ausekla“
tautas namâ (Peterburgas schosejâ № 5.)
Zeturtdeen, 17. oktobrî 1902. gadâ.
pulksten 8 wakarâ:
treschais literariskais wakars.
Runâs: stud. Nigrandeetis: par gaisu un dsihwibu.
Pehz tam: **deklamazijas un jautajumu** iskaidrojumi. 1189b
Eeeja ka parasts.

Eepreekscheja sina.
Peektdeen, 1. nowembrî 1902. g.
Rigas Latweeschu Amatneeku palihdsibas beedribas nama eeswehtischana
un
Rigas Latweeschu Sabeedribas atklahschana
ar
swehtku aktu un goda meelastu.
Sestdeen, 2. nowembrî sch. g.
Swehtku balle.
Swehtdeen, 3. nowembrî sch. g.
Swehtku teatra israhde.
Plaschakas sinas turpmak.
1117a **Swehtku komiteja.**

Pirmdeen, 21. oktobrî 1902. g., kâ Wina Majestates, Kunga un Keisara waldischanas eesahkumâ „Rigas Awise" neisnahks un tadehl luhdsam minetai deenai nodomatos sludinajumus nodot **sestdeen, 19. oktobrî** sch. g. lihds pulksten 12 deenâ. **Ekspedizija.**

Jauns zilweks

no juhrmalas, mahju ihpaschneeks, ap 25 gadeem wezs, wehlas nopeetnâ noluhkâ farakstitees ar jaunawu, ne wezaku par 23 gadeem. Wehstules luhdsu adreset ne wehlaku kâ 20. oktobrî sch. g., Dubultôs, pastâ J. R. 1192a

Adreses.

Adwokats

D. K. Tomberg's,

dsihwo tagad **Terbatas eelâ Nr. 26, dsihw. 4,** Remas eelas stuhrî, usnem ziwil-prahwu weschanu, aisstahw strahpes leetâs un runajams rihtôs no pulksten 8—10 preeksch pusdeenas un no pulksten 4—7 pehz pusdeenas 1083a

Ambulanze.

Aleksandra eelâ Nr. 1. 2 tr. ikdeenas no 6—7.
Pirmdeenâs, treschdeenâs un peektdeenâs: **Ahdas, puhschla un neeru slimibâs.** otrdeenâs, zeturtdeenâs, un sestdeenâs: **ausu, kakla un deguna slimibâs.**

Esmu atkal runajams

Dr. Beldau.

Kalku eelâ Nr. 8.
1166b

Sobu slimneekus

peenemu katru darba deenu no pulksten 10—1 deenâ un no pulksten 3—5 pehz pusdeenas; swehtdeenâs un swehtku deenâs no pulksten 11—1 deenâ. Truhzigos peenemu pirmdeenâs no pulksten 5—7 wakarâ.
E. Stefany,
Leelâ Smilschu eelâ Nr. 22.

Sobu slimneeku poliklinika

pee sobuahrstu skolas ir **atwehrta** un teek ikdeenas no pulkst. 10—4 pehz pusdeenas **sobu slimneeki** peenemti.
Turpat peenem pasuteijumus us wisadeem
mahksligeem sobeem
kâ arî us sobeem pilnigâ sastahwâ.
Honorars pehz takses.
Marijas eelâ Nr. 2.
9055 **Direkzija.**

Kekschejâs, ahdas, dsimuma, sifilitkâs, puhschla un kaunuma slimibâs runajams no pulksten 10—1½ un no 5—½9. 983a
Dr. Emil Levy,
Walnu eelâ № 5, pulwera torna tuwumâ.

Kaunuma, weneriskas un dsimuma slimneekus peenemu no 9—1 un no 5—9. wakarâ.
Dr. Wilh. Loewenbergs,
Leelâ Jaunâ eelâ Nr 24. 1 trep. netahlu no Rahtuscha laukuma. 1005a

Peenemu slimneekus **ausu, kakla** (aissmakuma) un **deguna slimibas,** no plkst. 6—1 un no 4—6.
Dr. J. Eliasstam,
Pauluzchi eelâ 17, preti Wehrmana dahrsam

Kaunuma ahdas, sifilitkâs, puhschla un **weneriskâs slimibâs** runajams ikdeenas no pulkst. 9—1 pusd. un 5—½9 wak.

Dr. H. Levy,

prakt. ahrsts.
Rigâ, Suworowa eelâ 10
647b Pretim Wehrmana dahrsam.

Poliklinika

ahdas un dsimuma slimibâs.
Rigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 16. Starp zitu **ismekleschana ar elektrisku apgaismoschanu, ahrsteschana ar elektrizitati.**
Slimneekus peenemu katru deenu no plkst. 12—3 pehz pusd.
H. Simonsons,
571b eestahdi pahrwaldoschs ahrsts.

Marijas eelâ Nr. 5.
Kaunuma, weneriskâs, **ahdas** un **dsimuma slimibâs** no pulksten 9—11 preekschpusdeenas un no 6—8 wakarâ.
Dr N. Hirschberg
prakt. ahrsts 414b
Marijas eelâ Nr. 5.

Beedribu sinojumi.

R. L. B.

Lauksaimneezibas Nodala.

Zeturtdeen, 17. oktobrî 1902. g., pulksten 7. wakarâ

sapulze.

Deenas kahrtiba:
1) Par sehklas labibas isweh li un audsinaschanu.
2) Par peenfaimneezibas kurseem.
3) Losama galda eeriktoschana.
Preekschneeziba.

Nitaureescheem

isdos

pases

pret nodokļu samaksu 22., 23. un 22. oktobrî sch. g., no pulksten 5 wakarâ Rigâ, Terbatas eelâ, Eksha mahjweetâ. 1185b

Kreewu, Wahzu, Franzschu un Anglu

walodu stundas.

Sagatawoschana
us real- un **komerz-skolam,** us **gimnas.** un augstak. **meitu-skol.,** kâ arî us **amatneezibas skolu** un **apteeku. mahzeklu eksameneem**

Tirdsneezibas sinibas:

tirdsn. rehkinasch., grahmatwesch., koresp. u. t. t. Stundas pasn. kungeem, dahmâm un behrneem **(arî pulzinôs)**
Mahzibas sahkums katrâ laikâ
Tuwakas sinas sekoschâs grahmatu tirgotawâs: **Behrsina** kga, Suworowa eelâ 22, un Tehrbatas eelâ 14. **Osola** kunga, Terbatas eelâ 7, un **Brigadera** kga, Marijas eelâ 18 (Berga Basarâ), **Aitberga** kga. Atmenu eelâ 13, **Purpetera** kga Ahgenskalnâ Hanschkinewiza basarâ, **Lappas** kdes, Tornakalnâ, Wezâ Jelgawas un Bauskas eelu stuhrî, 827b

Rupet isnahza manâ apgahdibâ: 1184b
1) **Я. Вейтгольдъ.** Методическія указанія для обученія элементамъ ариѳметики по натуральному способу. Цѣна 30 коп.
2) **Я. Вейтгольдъ.** Концентрическій сборникъ ариѳметическихъ упражненій для инородческихъ начальныхъ школъ. Цѣна 20 коп.

G. Landsbergs,

Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 7.

Baltijas Teesu kalendars

1903 g.

nupat isnahzis un dabujams walrumâ pee
1186

J. Brigadera

Rigâ, Berga basarâ.

Jauns zilweks

beidsis grahmatweschanas kursu, wehlas weetu. Peedahwajumi nododami schahs awises ekspedizijai sem burteem A. A. 1194a

Labi wehrpeji,

dabu pastahwigu weetu Doles Kekawas dsirnawâs. Alga 14—15 rbl. mehnesî, pee wisa brihwa. 1187

Spihkera dworniks

(prezejees) wajadsigs. Amatneekeem preekschroka. Peeteikschanâs treschdeen no pulksten 2—4 pehz pusdeenas Marstaļu eelâ № 22, kantorî. 1193b

Jauna sahles garnitura

ar bordo plihschu 85 rbl. un dahrgakas sahles speegeli 20 rbl., osola, oscha un reekstukoka bufetes, kungu un dahmu rakstamgaldi, drehbju, weschas un grahmatu skapji, kumodes, tualetes, kuschetes, gultas, elascheri, jauns pianino un tafellampees ar saukam skanam, osola, oscha, un Wihnes krehsli, leeli un masi galdi un daschadas zitas istabas leetas lehti pahrdodamas Suworowa eelâ № 28a. 1108a

Leetota kumode un gulta lehti pahrdodama Gertrudes eelâ Nr. 53, dsihw. 7, sehtâ pa labi. 8066

Tikai sausa malka

dabujama ilkumigôs (80 zol. rinkôs) Leelâ Sirgu eelâ № 24. 1181a

Krahsnes u. plihtes

lehti un stipri isliko Gertrudes eelâ № 53. lehtâ pa labi. J. Künstler.

Gihta gultas weeta dabujama Trinitates eelâ 2, dsihw. 9.

Material bode

ar kamen aru un prezem, lihdsi ar dsihwokli un Zeelu pagrabu lehti pahrdodama dehl zita **weikala** eesahkschanas. Peepr sams Suworowa eelâ № 27, alus noliktawâ. 1191a

Louis Edelberga,

juwelu-, selta-, sudraba- un alfenida un pulkstenu- [illegible] atrodas

Aleksandra eelâ Nr. 4,
un Aleksandra eelâ Nr. 5.

Wisadi apstellejumi un reparaturas teek noteiktâ laikâ un lehti isdariti. **Pastahwigi krahjumâ laulajamee gredseni.** Leetotas selta un sudraba leetas top atpirktas par wisaugstakâm zenâm.

„Tehwija"

isnahks nahkoschâ 1903. gadâ tahdâ paschâ weidâ, kâ 1902. gadâ. „Tehwija" nesîs **104 lokses** rakstus par eekschsemes un ahrsemju notikumeem, par lauksaimneezibu, teesu un skolas leetam, par daschadeem sadsihwes jautajumeem un wajadsibam, popularus gabalus is sinibu un mahkslu arodeem, pahrspreedumus, iss'aļbrojumus un pamahzibas. „Tehwijas" **feletons** pasneegs **52** un ir wairak **lokses** wislabako rakstneeku romanus, stahstus, noweles, un sihkakus rakstueenus. **6 lokses par bischkopibu.** Kad „Tehwijas" feletons ween par gadu usswer wehrtibu no 2.40 kap., tad war ar labu apsinu sazit, ka „Tehwija" ir samehrâ wislehtakais politikas laikraksts.

Maksa par „Tehwiju **Jelgawâ** un **Bauskâ** H. Allunana weikalâ saņemot buhs:

			Pa pastu peesuhtot:		
Par gadu	2 rub.	20 kap.	Par gadu	3 rub.	— kap.
„ ½ gadu	1 „	20 „	„ ½ gadu	1 „	60 „
„ ¼ „	— „	60 „	„ ¼ „	— „	90 „
„ numuru	— „	5 „			

Sludinajumi

„Tehwijâ" maksâ 8 kap. par sihku rakstu rindinu un winas weetu.

Wisi sludinajumi un pasta apstellejumi ir eesuhtami us adresi: Въ экспедицію газеты „Тевія" въ Митаву, „Tehwijas ekspedizijai Jelgawâ.

„Tewijas" ekspedizija:

H. Allunana

grahmatu pahrdotawâ Jelgawâ.

Pirmà Pahrdaugawas Krahj-Aisdewu Sabeedriba

Rigâ, Suworowa eelâ Nr. 8. pretim Wehrmana dahrsam.
Sabeedriba maksâ par noguldijumeem 5½% sahkot no noguldijumu deenas un nem par aisdewumeem 6—8% gadâ.
Brihwi no jebkahdeem krona nodokleem.
Darischanas laiks no pulksten 10—2 deenâ.
193b **Walde.**

Otrà Rigas Krahj-Aisd. Sabeedr.

peenem noguldijumus un issneedz aisdewumus katru darbu deenu no pulksteen 10—2 un wehl **pa sestdeenas wakareem** no pulksten 7—8, lai to daritu peejamu arî teem, kas par deenu newaligi, Osolina kunga muhru namâ, **Dsirnawu eelâ Nr. 66** tuwu pee Terbatas eelas.
Sabeedriba maksâ **par noguldijumeem** 5½—6% un nem par **aisdewumeem** pret wehrtspapireem, obligazijam un kihlam, kâ arî pret galwineekeem 6½—8½% gadâ.
1) Schai Sabeedribâ parahdu raksti swabadi no krona nodokleem.
2) Noguldijumus peenem kâ no beedreem, tâ arî no nebeedreem.
Droschibas kapitals 30. septembrî bija 205.006 rbl. 76 k.
378b **Walde.**

III. Rigas Krahj-Aisd. Sabeedriba,

Rigâ,
Terbatas eelâ № 26.
Peenem **noguldijumus** un isdod **aisdewumus** katru darba deenu no pulksten 10 lihds 2 pehz pusdeenas.
Maksâ **par noguldijumeem 3—6%** gadâ.
Aprehkina **par aisdewumeem 7—9%** gadâ.
Noguldijumu, kâ arî aisdewumu parahdu raksti ir swabadi no krona nodokleem.
Sabeedribâ war eestahtees arî beedribas un arteli. Galwineeki war buht ar nebeedri.
Sabeedribas **droschibas kapitals** 1. septembrî sch. g. bija ar **257** beedru galwojumu **170,491** rbl. **08** kap. **Walde.**

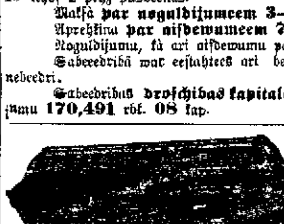

Ch. Edelmana sahrku noliktawa,

Rigâ, Awotu eelâ Nr. 39 un **Awotu eelâ Nr. 23,** starp Gertrudes un Romanowa eelu, tura arween **sahrkus** us lehgeri, no weenkahrschakeem lihds wisskaistakeem, wisadâs krahsâs un daschadeem drehbu apwilkumeem **par wislehtakâm zenam.** Sahrki taisiti tikai pascha darbnizâ un no laba materiala. 106

Rigas otrais pilsehtas teatrs.

Garam braukot:
Parises F. Aschara trupa **Heinricha Zellera** wadibâ.

2 weesu israhdes 2

Treschdeen, 16. oktobrî dahmam: **Morro, Damori** un kungeem: **Ascharam, Darsi un Minjè** peedaloteesi israhdis:
Luts.
Pjesa 4 zehleenôs no P. Webera
Avec concours de M-es Georgette Moreau de l'Athénée, Simonne Damary du Gymnase; Mm. Frédérik Achard, M. Darcey du Châlelet, A. Munjè du Palais Royal
Loute.
Piece en 4 actes de Mr. Pierre Weber.
M-es Moreau, Barberot, Damaury, Lavon, Barelli, Betzy, Dione, Grey, Valombreuse; Mm. Achard, Darcey, Munié, Bahier, Dallen Dornais, Barbier, Dufreme, Garnier, Morel.
Sahkums israhdei pulksten 7½ wakarâ.
Ee-ejas maksa: (eerehkinot labd. nod.) weeta orkestra loschâs 5.50 kap. parketa loschâs № 2, 3, 4, 5, 6, 7 — 3.70 kap. 1. rindâ 5.50 k. 2. un 3. rindâ 4.70 kap. 4. 5. 6. rindâ 3.50 k. 7. 8. 9. rindâ 2.70 k. Weetas parketâ: 10. un 11. rindâ 2.50 k. 12. 13. 14. rindâ 2.00 k. 15, 16, 17 rindâ 1.70 k. loschâs 1. stahwâ № 1 un 14 6.50 k. barjeru loschas № 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12 un 13 — 4.50 k. weetas aiz barjera loscham № 9, 15, 16, 17, 18 — 3.50 k. otrâ stahwa krehslôs 1. rindâ 2.00 k., 2. rindâ 2.50 k, weetas otrâ stahwâ 3. 4. 5. rindâ 1.20 k., otrâ stahwa sahnu weetâs 1 r., otrâ stahwâ 6 un 7 rindâ 90 k., 8 un 9. rindâ 80 k.; weetas 2. stahwa loschâs: 1,20 k., galerijâ 1 un 2 rindâ 90 k., 3. un 4. rindâ 80 k. 5. un 6. rindâ 70 k. 7 rindâ 60 kap. 1167d
Abonementa biletes nederigas. Biletes pharbod teatra kasê sahkot no 9. oktobra katru deenu no pulksten 10 rihtâ lihds 2 deenâ un 5 lihds 11 wakarâ.

Wehl neweena schujama maschina
naw tik ahtri peekrischanu eemantojusi, tiklab pee pirzejeem, kâ pahrdewejeem, kâ zaur sawu weenkahrscho mechanismu eezeenitâs
Original „Victoria" schujamas maschinas,
kuras naw lihdsigas ne Singera ne arî zitu sistemu schujamâm maschinam. Winu isturigâ un weenkahrschakâ konstrukzija isrihta wisur par labu.
Dabujamas pee generalpilnwarneeka

M. Ruttakas,

schujamo, adamo maschinu un welosipedu magasina Rigâ,
825b **Wehweru eelâ Nr. 20.**
Eewehrojams pirzejeem: Katrai ihstai **Original „Victoria"** schujamai maschinai atrodas **us rokas** bez noskrukuma **Original „Victoria"** arî wehl **№ 3.**

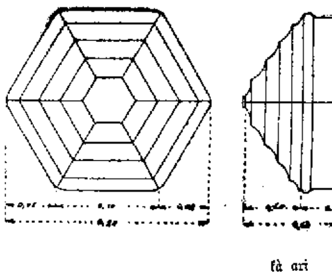

Stikla buhw-akmini

kâ arî

grihdu flihses, porzelana seena plattes u. t. t. u. t. t.

Apgahdataji un noliktawa

Agentura Düna,

Kauf-eelâ Nr. 17, telefons 1001. 1175b

Tornakalna pilsehtas parks un kafejas restorans

„Arkadija",

Leela sahle daschadeem isrihkojumeem.
Atwehrts zauru gadu.
Biljards, bumbotawa, atsewischkas istabas.
Jekabs Godiņ.
1197b

Eeneszigs weikals pahrdodams!

Tirgotawa ar lauksaimneezibas raschojumeem.
Kapitals wajadsigs weikala usnemschanai no 1500—2000 rbl. Weikala usnehmajam naw wajadsigas nekahdas speziclas sinaschanas. Weikals eenes mehnesî 150—200 rbl. skaidras peļnas. Peeteikschanâs ar wehstulem schâs awises ekspedizijâ sem burteem W. K. lihds 25. oktobrim 1902. g. 1178a

Praktiskeeb zigorineem sem firmas **„A. Puchk"**, tee ir labi. **Familijas kafeja,** weseligs dsehreens. **Makstes eezalu kafeja,** labs dsehreens. **Eezalu kafeja,** [illegible] preeksch behrneem. Atkalpahrdewejeem dabu augstu rabatu. Dabujama [illegible] Rigâ. 86b

Mag. E. Birsmana

apteeku pretschu, parfimeriju, un krahsu pahrdotawa

Kungu eelâ Nr. 4.
otrâ namâ no Kalku eelas un **mazajâ Grehzineeku eelâ Nr. 3,**
peedahwa

gaischo polituru

par 85 kap. mahrzinu.
1689b Ihpaschneeki **Gudsche & Co.**

Loti labu

kosa ellu

preeksch lampinam peedahwâ

A. Kerkowius

apteeku pretschu tirgotawa
Aleksandra eelâ № 15. 1188b

Leelâ isweblê peedahwaju wisu wisadas
ahdu prezes
kâ arî
Dubowa sahbaku schektes,
un ihstas Somijas
sahbaku soles.
Leelâ krahjumâ
gatawi uhdens sahbaki
sahkot no 550 kap.

W. Andrejewsky,

ahdu pretschu pahrdotawa Rigâ,
45b Peldu eelâ № 27.

Rotalu leetas

leelâ ismehlê teek lehti pahrdotas
J. Puchk,
rotalu leetu noliktawa,
Marijas eelâ Nr. 9, Nekrasowa namâ.
[illegible]

Isrihkojumi.

Salamonska zirkû.

Treschdeen, 16. oktobrî 1902. gadâ pulksten 8 wakarâ:

leela galá israhde

labakeem mahkslineekeem un mahkslineezem lihdspeedaloteeš, kâ: **gaisa gimnastiki, schongleri, ekwilibristi, musikaliski klauni, atleti** u. t. t
Pasaules slawenâs mastreemu **Dimitrija Iwanowa** trupas 1. debija, nepahrspehjameem solo dejotajeem dahmam: Aresjew un Schurawski un kungeem Sokolowam un Lebedewam laipni peedaloteeš.

Tschempionata turpinajums.

Tschempionata isnahkuma
premija 3125 rbl. leela.
Premiju isdalischana notiks tschempionata beidsamâ deenâ.
Peedalâs schahdi spehkotaji: **Heinrichs Eberle,** pirmais wiswahzu atlets un spehkotajs. **Nikolajs Petrows,** Bulgarijas tschempijs. **Georgs Lurichs,** pirmais pasaules tschempijs-atlets un spehkotajs. **Peters Jankowskis,** poļu tschempijs. **John Pohl-Abs** II., Europas tschempijs. **Manuels Klorento,** pirmais spaneeschu spehkotajs-tschempijs. **Harrijs Milans,** fakschu spehkotajs. **Jaseps Horwats,** galizeeschu tschempijs, **Alesko Abergs,** 20 gadus wezais igaunu tschempijs. **Rolands Dickmans,** Reinas tschempijs-spehkotajs. **Isando Kanevs,** Somijas tschempijs. **Otto Edlacks,** igaunu spehkotajs. **Karlis Bürgermeisters,** latweeschu spehkotajs **Sergejs Martinows,** Rigas spehkotajs. **Ebischkos,** pirmais austreeschu tschempijs-atlets un spehkotajs. **Renardos,** labakais Triestes spehkotajs. **Logards** Kursemes atlets un spehkotajs. **Dobratschets,** behmeeschu meistars-spehkotajs. **Wolkows,** Peterburgas spehkotajs.
Wisu spehkotaju parades usnahkschana.
Schodeen pehz loses:

5 spehkoschanâs.

1) Renardo ar Martinowu.
2) Horwats ar Klorento.
3) Dworatschels ar Dikmani.
4) Otro reisi (neeerehkinot tschempionatu) josias sihna starp Simbirskas stipreneeku Nikolski kungu un Warschawas spehkotaju Jankowski kungu. Uswaretajs dabu no tschempionata direkzijas 50 rbl. leelu premiju.
5) Pohl Abs II. ar Lurichu (gandarijuma sihna lihds isschkirschanai).

Weetu zenas: 10 loschas (4 personam) à 5 rbl., 50 kap., krehsli loschâs 1 rbl. 60 kap., parketâ 1 rbl. 10 kap., II weeta 65 kap., galerijâ 35 kap.

Riht — leela israhde.
Tuwakas sinas programâs.
1260b **Administrators: Schwangeradse.**

R. L. B.

Zeturtdeen, 17. oktobrî plkst. ½8 wakarâ.

V. jautajumu wakars

Waditajs — adw. J. Sahlits, paligi — Dr. med. Reinhards un Aehninsch.
Lasîs: Dr. A. Skuja: Par meinajeem ruhdsu graudeem („sirgu sobeem") un Dr. med. G. Reinhards: Par apgaismoschanu mahjâs un skolâs.
Isskaidros jautajumus: 1) kas ir weksela kurss un no ka tâs atkarajas? 2) ka buhtu apkarojama ehdamu leetu falsifikazija? un zitus.
Jaut. Wak. Komiteja.

Rigas II. pilsehtas teatris.

Zeturtdeen, 17. oktobrî 1902. g.
Ilgâs.
Drama 4 zehleenôs no W. J. Nemirowitscha-Dantschenko.
Sahkums taisni pulksten 7½ wakarâ, beigas pulksten 11.
Peektdeen, 18. oktobrî 1902. g.
Regatês.
Drama 5 zehleenôs no A. R. Ostrowska.
Sahkums taisni pulksten 7½ wakarâ, beigas pulksten 11 wak.
Abonementu biletes preeksch 90 tekoscham wakara israhdem (eerehkinot benefizes un atkahrtojumus) 25% lehtaki. Abonementa biletes 40 israhdem (bez benefizem un atkahrtojumeem 15% lehtaki. Tschetu grahmatinas 10 israhdem 10% lehtaki. 1564b
Biletes us wisam augschminetam israhdem pahrdod pee teatra kases ikdeenas no pulksten 11 lihds 2 deenâ, bet israhdes deenâ no 10—2 deenâ un no 5—10wak.

R. Latw. teatris

Rigas Latw. beedribas namâ.
Treschdeen, 16. oktobrî 1902. g.
Israhdis:

Burwju strehlneeks

(Der Freischütz.)

Romantiska opera 5 zehleenôs J. F. Kinda. Musika no K. M. f. Webera. Latwiski tulkojis J. Leelakmens.
Sahkums pulkst. 8¼ wakarâ.
1070b **Teatra komisija.**

Dselsszeta brauzeeni

Walkas-Aluksnes Stukmann
schaursleeschu dselsszeka tagadejais brauzeenu plans.
Ro-eet no: Wez-Gulbenes 4.35, r. Stamereenes 5.7, r. Kalna muischas 5,28 r. Aluksnes 6.54 r. Alswikes 7.22 r. Korwes muischas 7.50 riht. Oppekalna 8.31 r. Menzenes 9.8 r. Taiwolas 9,55 r. Koikilas 10.28 r.
Ro-eet no: Wez-Gulbenes 6.25 r. Jaun-Gulbenes 7.24 r. Dselsawas 8.10 r. Zeswaines 8.42 r. Bidschu muischu 9.35 r. Mahrzeenes 10.20 r. Wez-Kalsnawas 10.46 r. Jaun-Kalsnawas11.7 r.
Ro-eet no: Stukmaneem 2.30 d. Jaun-Kalsnawas 8.27 d. Wez-Kalsnawas 3.52 d. Mahrzeenes 4.21 d Bidschu muischas 5.5 d. Zeswaines 5.56 d. Dselsawas 6.22 w. Jaun-Gulbenes 7.14 w.
Ro-eet no: Walkas 1.20 d. Koikiles 2.19 d. Taiwolas 2.59 d. Menzenes 3.41 d. Oppekalna 4.25 d. Korwes muischas 5.6 d. Alswikes 5.40 d. Aluksnes 6.21 w. Kalnamuischas 7.28 w. Stamereenes 7.43 d.

Kugu sinas.

Anna Maria, kapt. Mikelsohns, 9. okt. isbrauzis no Middlesbroas us Memeli. **Brutto,** kapt. Straumers, 5. okt. isbrauzis no Marnas us Leitu. **Sirius,** kapt. Rääks, 8. okt. isbrauzis no Grawesendes us Trinidadi, un 9. okt. gahjis gar Deilu. **Ernst Alfred,** kapt. Martinsons, no Newkestles braukot, 7. okt. eegahjis Weymutê. **Betty,** kapt. Wilmans, 3. okt. isbrauzis no Kronstadtes us Bonesku. **Peter,** kapt. Rusaks, no Pooles braukot, 7. oktobrî eegahjis Shieldsê, **Seedonis,** k. Martinsons, no Fowij. ar mahleem, pehz 15 deenam, 12. okt. eenahza Rigâ. **Lucas,** kapt. Tennisons, no Alborgas ar krihtu, pehz 10 deenam 11. okt. eenahza Rigâ. **Reinwald,** kapt. Reinwald, no Newhawenes ar krihtu, pehz 31 deenam 12. okt. eenahza Rigâ. **Alexander,** kapt. Salmans un Newkastles ar oglem, pehz 12 deenam, 11. okt. eenahza Rigâ. **Salme,** kapt. Bodemeister, 7. okt. isbrauzis no Port Talbotas us Trinidadi. **Circus,** kapt. Dreimans, 9. okt. isbrauzis no Teignemutes us mahleem us Sewillu. **Mikkelsohn,** kapt. Preede, 8. okt. isbrauzis no Alloas ar oglem us Lymingtonu.

Wisadus rakstus

Kreewu walodâ toti pamatigi un par mafaku atlihdsibu isgatawo Romanowa eelâ № 37, sem. teesu eerednis **P. Ewers.**
NB. Rundâjams no pulkst. 8—10 rihtâ un 4—5½ pehz pusd., arî swehtdeenam un wakareem. 8040

Дозволено цензурою Рига, 16-го октября 1902 года.
Drukajuschi Kalninsch & Deutschmans Rigâ, Masâ Grehzineeku eelâ № 2.